Прачытай сам і перадай другому.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадо.
Якуб КОЛАС

Народная Воля

№ 2 (4562)

12 студзеня 2021 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

БЕЛАРУСЬ ЗМАГАЕЦЦА!

Лакальныя маршы, пікеты, танцы на снезе…

У мінулую нядзелю з самай раніцы на незалежных сайтах з'явіліся фота- і відэакадры калон пад бел-чырвона-белымі сцягамі. Мірныя пратэстныя акцыі, выкліканыя брутальнымі фальсіфікацыямі вынікаў галасавання на прэзідэнцкіх выбарах і карнымі аперацыямі сілавікоў, адбыліся ў розных кутках Беларусі. Але найбольш лакальных шэсцяў, пікетаў, флэшмобаў налічвалася ў Мінску: Малінаўка, Новая Баравая, Зялёны Луг, раён Камвольнага камбіната, Каменная Горка, Серабранка, Лебядзіны, Сеніца, Курасоўшчына, Уручча… Каля 300 прадстаўнікоў розных раёнаў сталіцы зладзілі запамінальны флэшмоб "Іерусалім" – танцавалі на снезе ў бел-чырвона-белых строях са сцягамі, стужкамі і парасонамі ў нацыянальна-гістарычных колерах. Найчасцей гучалі воклічы: "Верым! Можам! Пераможам!", "Жыве Беларусь!", "У год Быка без пацука!" і іншыя.

ПІКІРОЎКА

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

– Калі можа адбыцца рэферэндум? Гэта мы аб'явім на Усебеларускім народным сходзе, але, думаю, на працягу года мы зможам распрацаваць праект новай Канстытуцыі. І думаю, што да канца наступнага года праект новай Канстытуцыі будзе гатовы. І тады на рэферэндуме людзі вызначаць, быць новай Канстытуцыі або не быць.

(Сказана 30 снежня 2020 года ў інтэрв'ю праграме "Дзеючыя асобы з Наілёй Аскер-задэ" на тэлеканале "Расія-1".)

Святлана Ціханоўская:

– У Беларусі можа быць прынята толькі адна новая Канстытуцыя – народная. Пісаць і абмяркоўваць яе будзе народ. А чалавек, які апусціўся да тэрору ў дачыненні да беларусаў, ніякага дачынення да галоўнага закона краіны не мае. Ён будзе і далей прасоўваць свой маніпулятыўны праект, каб у чарговы раз падмануць нас і выйграць час для сябе…

У 2020-м мы заявілі, што не лічым яго прэзідэнтам. Значыць, мы не прымем ніякіх яго фэйкаў замест Канстытуцыі, ніякіх тайных сходаў і інсцэніраваных рэферэндумаў, і ўжо сапраўды – ніякіх новых законаў, пакуль ён утрымлівае пост з дапамогай зброі. Новыя выбары і народны рэферэндум па новай Канстытуцыі павінны прайсці да канца 2021 года і без Лукашэнкі.

СКАЗАНО!

Патриарх Московский и всея Руси Кирилл – белорусским властям:

«Нельзя откладывать в долгий ящик то, что вызывает несогласие в обществе»

– Мы свидетели того, что произошло на Украине, – сейчас слово «майдан» стало нарицательным. Совершенно очевидно, что опыт Украины должен научить всех нас, что преобразования в обществе должны проходить таким образом, чтобы они не сопровождались нарастанием внутренней напряженности и особенно радикализацией отношений между людьми, – *сказал патриарх Московский и всея Руси Кирилл в рождественском интервью телеканалу «Россия-1»*. – Всегда после революции должен быть долгий период восстановления. Поэтому нужно стремиться к лучшему, не разрушая того, что есть, а развивая в лучшую сторону, модернизируя в хорошем смысле этого слова, улучшая и общественные отношения, и вообще жизнь страны.

Поэтому наш призыв к Беларуси – все вопросы нужно решать мирно. Но если вопросы существуют, их нужно решать, и это уже обращение и к белорусским властям. Нельзя откладывать в долгий ящик то, что вызывает несогласие и напряжение в обществе. Нужны инструменты разумного, делового обсуждения проблем с выходом на конкретные решения.

***

В заключение патриарх Московский и всея Руси Кирилл пожелал, чтобы прекратились попытки силовыми способами решать эти вопросы в Беларуси и стал развиваться диалог между властью и народом, властью и обществом с участием всех сил, включая представителей религиозных общин, направленный на стабилизацию положения и на всестороннее развитие «братской Беларуси».

ЛІСТ З РЭДАКЦЫІ

Нам неабходна Ваша дапамога

Шаноўныя нашы чытачы і валанцёры!

На жаль, блакада «Народнай Волі» дасягнула неверагодных маштабаў. Як Вы ведаеце, яшчэ ў жніўні мінулага года ўлады забаранілі тыражаванне газеты ў выдавецтве «Беларускі Дом друку», а таксама распаўсюджванне яе праз шапікі і паштовыя аддзяленні. Ужо другі месяц мы не можам друкавацца нават у Маскве: тамтэйшыя паліграфісты скасавалі з намі дамову пад ціскам крамлёўскіх імперцаў.

І ўсё ж мы, народавольцы, не губляем спадзяванняў на тое, што блакада ў хуткім часе будзе знята і Вы, шаноўныя чытачы, зможаце мець «Народную Волю» не толькі ў электронным варыянце, але і ў ранейшым – папяровым. Аднак зараз нам крайне неабходна ваша дапамога. Нагадваем: пералічыць пэўныя сродкі можна некалькімі спосабамі (рэквізіты падаём у рускай транскрыпцыі).

1. Через ЕРИП:
СМИ, Н (просто буква), Народная воля, Добровольные взносы.

2.Через БАНК:
ИЧУП «Народная Воля». 220030
г.Минск, ул.Энгельса, 34а
р/с BY08 PJCB 3012 0065 3510 0000 0933
Код PJCBBY2X, ЦБУ 113
«Приорбанк» ОАО, г.Минск
УНП 100961759, ОКПО 37381505

Падпісацца на газету «Народная Воля» можна на сайце **belpressa.by**. Пры афармленні падпіскі на друкаванае выданне будзем дасылаць Вам у канверце раздрукаваны на прынтары варыянт газеты. На сайце таксама можна падпісацца на PDF-версію.

Рэдакцыя газеты «Народная Воля».

ПАСТСКРЫПТУМ

Ёсць нюанс...

Падчас выступлення старшыні Камітэта дзяржаўнай бяспекі Рэспублікі Беларусь Івана Церцеля некалькі тыдняў таму перад рабочымі гродзенскага "Азота" прагучалі апладысменты начальніку аднаго з цэхаў прадпрыемства Віктару Пятрову. Паводле шматлікіх каментарыяў у інтэрнэце смелая пазіцыя начальніка цэха, які пярэчыў самому начальніку КДБ, выклікала цікавасць да яго асобы, прычым не толькі ў журналістаў.

Пасля таго як аўдыёзапіс сустрэчы з'явіўся ў СМІ, "Народная Воля" звярнулася да Віктара Пятрова з просьбай даць газеце інтэрв'ю. Рэдакцыя мела намер распавесці пра погляды начальніка цэха на сітуацыю, якая склалася на прадпрыемстве, пра тое, як ён ставіцца да падзей, якія адбываюцца ў краіне, і проста пра чалавека, які жыве і працуе ў сучасным беларускім грамадстве. Спачатку спадар Пятроў адказаў, што падумае над гэтым, але на наступны дзень адмовіўся размаўляць, коратка патлумачыўшы: "Ёсць нюанс..."

Каментарый? Здаецца, і так усё зразумела – вось такі ён, Віктар Пятроў, як кажуць, барацьбіт за народнае шчасце. Адкрыта сказаў два словы – і ў кусты.

Міхал КАРНЕВІЧ.

ПАЛІТКУХНЯ

Ці маюць намер узяць удзел у так званым Усебеларускім народным сходзе партыі, рухі і грамадскія арганізацыі?

Ігар БАРЫСАЎ:
«Гэта міжсабойчык улады»

Запрашэнне ўзяць удзел у сходзе старшыня Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада) атрымаў ад намесніка кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Андрэя Кунцэвіча. У адказ ён накіраваў свае прапановы наконт парадку дня форуму.

– Але, скажыце, ці маем мы, прадстаўнікі дэмакратычных партый, маральнае права ўдзельнічаць у гэтым мерапрыемстве, калі за кратамі сядзяць палітвязні, працягваецца гвалт, не працуе закон, не ідуць расследаванні фактаў забойстваў? – *разважае Ігар Барысаў.* – Васкрасенскі, які імітуе грамадскі дыялог, кажа, што будзе выносіць пытанне амністыі на агульнае абмеркаванне сходу, але я лічу, што гэта ніякі не ўсенародны форум, а міжсабойчык улады.

Каб пачаць дыялог з апазіцыяй, трэба вызначыць суб'екты для перамоў, вызваліць усіх палітзняволеных і пачаць размаўляць пра транзіт улады – правядзенне выбараў усіх ўзроўняў.

Лічу, што першыя выбары павінны адбыцца менавіта парламенцкія – у якасці кампрамісу, каб парламент ізноў стаў суб'ектам міжнароднай палітыкі, але выбары толькі пад наглядам АБСЕ.

Далей – адстаўка Лукашэнкі, змены ў Канстытуцыю, і пасля – выбары прэзідэнцкія (калі народ палічыць, што краіне гэтая пасада патрэбна. Асабіста я супраць яе, як і наша партыя).

Уладзімір БЕЛАЗОР:
«Не бачу, з кім весці перамовы…»

Старшыня Рэспубліканскай партыі гаворыць, што яго на сход ніхто не запрашаў.

– У нас ёсць пэўныя прапановы, але, шчыра кажучы, неяк так дзіўна ўсё арганізавана, што я нават не ведаю, куды іх накіроўваць, з кім весці перамовы, які парадак дня будзе на тым сходзе…

Таццяна КАРАТКЕВІЧ:
«Хацелася б атрымаць справаздачу, колькі народных грошай будзе на гэта змарнавана»

Кампанія "Тавары праўду" прапанавала прэм'ер-міністру Раману Галоўчанку ўключыць у аргкамітэт Усебеларускага сходу прадстаўнікоў палітычных партый і грамадскіх арганізацый, а таксама зацвердзіць празрыстую працэдуру вылучэння дэлегатаў ад народа.

– Але мы адразу зразумелі, што гэта карпаратыўнае мерапрыемства, дзе будуць усе свае, што месцы размеркаваны і ўсё жорстка зарэгламентавана, ніякай альтэрнатывы ніхто ўвогуле не пачуе, – *выказвае свае думкі сустаршыня кампаніі "Тавары праўду" Таццяна Караткевіч.* – У грамадстве шмат людзей, якія хочуць агучыць сваю пазіцыю, і многія сапраўды жадаюць знайсці кампраміс, але дзверы зачынены. Грамадства стаіць перад гэтымі зачыненымі дзвярыма, хоць яно падрыхтавана да перамоў.

Як бачым, рыхтуецца чыста карпаратыўнае мерапрыемства, якое ладзіцца за народныя грошы. Хацелася б, дарэчы, атрымаць справаздачу, колькі грошай на гэта будзе змарнавана. І які ў гэтым сэнс? Тое, што было агучана ўладай, – наданне сходу статусу заканадаўчай ініцыятывы, – гэта ўсё пераварочвае з ног на галаву, канчаткова разбурае палітычную сістэму краіны.

Атрымліваецца, Лукашэнка, яго ўлада баяцца грамадства, баяцца адкрытай размовы пра будучае і закрываюцца ад людзей, дзеляць іх на "сваіх" і "чужых".

Калі мы атрымаем запрашэнне, безумоўна, разгледзім яго, абмяркуем і прымем рашэнне, удзельнічаць альбо не. З іншага боку, сёння нам ніштто не перашкаджае мець зносіны з людзьмі.

Юрась ГУБАРЭВІЧ:
«Гэта сходка апошніх прыхільнікаў сыходзячага рэжыму»

Старшыня руху "За Свабоду" дэлегатам сходу быць не плануе і ніякіх запрашэнняў у Палац Рэспублікі не атрымліваў.

– Бо не ўваходжу ў кола асоб, якія, як сведчаць рэальныя вынікі галасавання, падтрымліваюць незаконны захоп улады ў жніўні 2020 года, – *гаворыць Юрый Губарэвіч.* – Лічу, што вынікі названага мерапрыемства не будуць адлюстроўваць сапраўдную волю беларускага народа. Гэту падзею хучэй можна назваць сходкай апошніх прыхільнікаў сыходзячага рэжыму. Цікава нават будзе паназіраць, ці знойдзецца такіх дастатковая колькасць, каб запоўніць залу.

Васіль ЗАДНЯПРАНЫ:
«Мы абралі дэлегатаў…»

Старшыня Рэспубліканскай партыі працы і справядлівасці чакае, якое рашэнне прымуць мясцовыя ўлады.

– Мы вылучылі дэлегатаў, але будуць яны зацверджаны ці не – я не ведаю, – *распавядае Задняпраны.* – Мы праводзілі сходы, падавалі пратаколы ў аблвыканкамы, нам сказалі, што іх разгледзяць, але заўважылі, што вылучаць дэлегатаў могуць арганізацыі, якія налічваюць 100 тысяч і больш чалавек. А ў нас столькі няма. Таму пытанне пакідаецца на разгляд мясцовых улад.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Супрацоўнікі рэдакцыі газеты «Народная Воля» выказваюць шчырыя спачуванні і шкадаванні вядучаму бухгалтару **Людміле Пятроўне УЛОГА** з прычыны смерці яе любай матулі **Алены Макараўны МАНЬКО**.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
12 СТУДЗЕНЯ 2021 г.

ПАЛІТКУХНЯ

Ці маюць намер узяць удзел у так званым Усебеларускім народным сходзе партыі, рухі і грамадскія арганізацыі?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дзмітрый КУЧУК: «Палітычныя партыі павінны запрасіць»

Старшыня Беларускай партыі "Зялёныя" спасылаецца на дакумент са спісам магчымых удзельнікаў Усебеларускага сходу, які шырока разышоўся па інтэрнэце.

– Калі верыць гэтым паперам, то палітычныя партыі павінны атрымаць запрашэнне для ўдзелу ў сходзе, – *гаворыць Кучук*. – Але ж ці будзе так – цяжка сказаць.

Хутчэй за ўсё, мы не возьмем удзелу ў гэтым мерапрыемстве. Можна, канешне, туды пайсці, зладзіць нейкі перформанс, зламаць усе сцэнарыі ўлады, але ж невядома нават, якія пытанні там будуць абмяркоўвацца. Ну і не вельмі зразумелы статус гэтага сходу. А легітымізаваць яго сваёй прысутнасцю – мы не лічым гэта канструктыўным.

Мікалай КАЗЛОЎ: «Ганьба, а не сход!»

Старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі праігнараваў ліст ад намесніка кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта. І дэлегатаў ад партыі на сходзе не будзе.

– Нават не разумею, чаму вы задаяце мне такое пытанне пра ўдзел у сходзе… Гэта выключана! – *вельмі катэгарычна адказаў Казлоў*. – І калі раптам мне прышлюць запрашэнне, то я яго праігнарую. Была паперка падаць свае прапановы і ініцыятывы на Усебеларускі сход, але я яе проста праігнараваў. Няма цікавасці да таго, як улада збіраецца захаваць статус-кво і ў чарговы раз зрабіць дурнямі беларусаў. Гэта ганьба, а не сход!

Сяргей КАЛЯКІН: «Лепш аб'явіць спадчынную манархію…»

Старшыня Беларускай партыі левых "Справядлівы свет" не разумее, чаму дагэтуль не вядома, якія канкрэтныя пытанні будуць абмеркаваны на сходзе.

– З прэзідэнцкага ўказа адразу вынікала, што ніхто ніякіх незалежных дэлегатаў на гэты сход абіраць не будзе, – *гаворыць Сяргей Калякін*. – Усіх абяруць самі на сесіях Саветаў дэпутатаў у гарадах і раёнах. Фактычна дэлегаты будуць прызначаны. Але будзе спроба прадставіць гэта ўсё як інструмент прамой дэмакратыі. Хаця дэмакратыяй тут і блізка не пахне!

Гучаць думкі, што гэты сход павінен абірацца ўсенародна, як абіраецца парламент, але тады не патрэбны Нацыянальны сход, бо Усебеларускі сход возьме на сябе функцыі пастаянна дзеючых дэпутатаў – за выключэннем таго, што грошай не будуць атрымліваць. А калі ёсць парламент, а над ім яшчэ нейкі кантрольны орган – то гэта, прабачце, трэба да псіхіятра звяртацца, а не да палітолага.

Прыхільнікі ўлады маюць права нешта абмяркоўваць, уносіць нейкія прапановы. Але яны падчас Усебеларускага сходу не могуць змяніць Канстытуцыю, змяніць той ці іншы закон. Таму што гэта шырокі дарадчы орган.

Дарэчы, я дагэтуль не чуў, каб ішло ўсеагульнае абмеркаванне асноўных паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на наступнае пяцігоддзе. Нават калі гэта будуць абмяркоўваць на сходзе, то людзі павінны загадзя азнаёміцца з дакументамі. Гэта ж не пра колер абутку пабалбатаць! Таму, на мой погляд, гэта прафанацыя, а не сход.

Да нас звярнуўся аргкамітэт па правядзенні УНС, папрасілі накіраваць свае прапановы. Мы далі ім дакумент на дзевяці старонках, таму што мы хочам, каб на наш адрас потым не было папрокаў: маўляў, мы запрашалі да дыскусіі, а яны нічога не зрабілі, у іх няма прапаноў. Такога нельга дапусціць, гэта пастка. Мы канкрэтна напісалі, што трэба зрабіць і з пункту гледжання рэфармавання Канстытуцыі, і з пункту гледжання рэфармавання дзяржаўнага кіравання. Напісалі, што судовая сістэма не павінна залежаць ад іншых органаў улады, трэба навесці парадак у прававой сферы. І па эканоміцы сфармулявалі прапановы – спадзяюся, іх хаця б прачытаюць…

Сяргей ЧЭРАЧЭНЬ: «Гэта фікцыя…»

Старшыня партыі "Беларуская сацыял-дэмакратычная Грамада" лічыць ніжэй гонару дыялог па перапісцы.

– Мы адразу заявілі, што не прызнаем Усебеларускі народны сход, бо гэта пэўная імітацыйная шырма, а ўдзельнічаць у фікцыі не хочацца, – *тлумачыць сваю пазіцыю Сярней Чэрачэнь*. – Нам, як і прадстаўнікам іншых партый, прапанавалі прадаставіць свае ініцыятывы на Усебеларускі сход, але мы нават адказваць не сталі. Бо цудоўна разумеем, што дыялог па пошце – гэта не дыялог. У дадзенай сітуацыі я не бачу, каб дзеючая ўлада, Адміністрацыя прэзідэнта ці выканаўчыя органы былі сапраўды адкрыты да рэальнага дыялогу з грамадствам на вышэйшым узроўні.

Марына КОКТЫШ.

БЕЗ КУПЮР

Олег ГАЙДУКЕВИЧ: «Мы будем спорить, но мы белорусы, и нам жить в этой стране…»

«Народная Воля» решила взять интервью у депутата Палаты представителей и председателя Либерально-демократической партии Беларуси Олега Гайдукевича неслучайно. Его недавнее выступление по белорусскому телевидению вызвало немало вопросов. Некоторые из них мы и адресовали активному политику.

– Накануне Нового года в эфире телеканала «Беларусь 1» вы сказали, что в стране была попытка государственного переворота, и она провалилась. А можно с вами не согласиться и заявить, что в Беларуси все же произошел государственный переворот…

– Что вы имеете в виду?

– Говоря о государственном перевороте, я имею в виду то, что власть – от вертикали низшего уровня до самого высокого, при содействии спецслужб и оказании массированного давления на членов избирательных комиссий – грубейшим образом сфальсифицировала результаты голосования на президентских выборах. Это и является самым настоящим переворотом, налицо узурпация власти. Неслучайно ни одна европейская страна, а также США, Канада, ряд других государств не признают Лукашенко легитимным президентом…

– Давайте говорить правду: судьба страны на улице решаться не должна. Не бывает хорошей улицы: ни одна страна постсоветского пространства, прошедшая улицу, не сдвинулась ни на метр вперед, не стала демократичнее, свободнее, люди в этих странах лучше жить не стали, а только хуже. Не бывает мирных улиц – это всегда кровь и насилие. Если в стране власть меняется через улицу, она всегда будет ходить по кругу, если можно одним, через год это сделают другие.

При этом я всегда говорил и буду говорить, что не бывает страны с одним мнением, и я всегда повторял и буду повторять, что всех людей с альтернативным мнением мы должны включить в легальный политический процесс, для это этого необходимо внести изменения в избирательное законодательство, перейти на проведение выборов по пропорционально-мажоритарной системе.

Неужели мы не помним, как некоторые политики до выборов говорили о том, что выборы их не интересуют и судьбу страны будем решать на улице. Это низко и подло звать людей на улицы, а самому сидеть в теплой заграничной гостинице. Самые плохие выборы лучше самой хорошей улицы – я всегда этого говорил.

Что касается признания или непризнания, то всё это геополитика, ни одну страну не интересуют ни наши выборы, ни забота о демократии, ни свобода в Беларуси, это сказки. Все думают лишь о себе, зачем иллюзии? Не переживает ни Польша, ни Литва, ни любая другая страна о том, как прошли здесь выборы, они думают лишь о собственных геополитических интересах. И международные отношения выстраиваются исключительно из своих интересов. Беларусь критикуют за строительство БелАЭС, а польская сторона заявила, что построит свою, но Польшу за это не критикуют. И так во всем.

– Если вы считаете, что победила не Тихановская, а более 80 процентов голосов набрал Лукашенко, то скажите мне, пожалуйста, почему в Минске да и практически во всех других городах после подсчета голосов на дверях подавляющего большинства избирательных участков не были вывешены итоговые протоколы? Ведь если следовать букве закона, то одно это нарушение является основанием для того, чтобы выборы были признаны недействительными, а значит, необходимо срочно назначать новые и проводить их с соблюдением демократических процедур…

– Я всегда был сторонником изменений в избирательное законодательство.

Что касается прошедшей кампании, то я убежден, что если бы после выборов в 2015 году власть прислушалась к ЛДП, а мы выступали всегда за проведение выборов по партийным спискам, то не было бы таких сложных выборов в 2020 году. Надо развивать свое политическое поле самостоятельно.

По поводу Тихановской не соглашусь с вами – она не выиграла выборы, и сегодня это обычный экс-кандидат в президенты, поэтому странно и смешно, что она, а тем более какие-то бывшие чиновники, какие-то координационные советы и национальные комитеты присваивают себе право говорить от имени народа.

Это не имеет никаких перспектив, и в стране будут изменения, но те политики, кто сидит в Литве, Польше, получая заработную плату в 1200 евро, (а если тебе платит какая-то страна, то ты будешь отстаивать ее интересы, а не интересы Беларуси), – никто из них к власти не придет, народу это не нужно. Не будет их у власти, и не будет решаться судьба страны за пределами Беларуси. Но я согласен с тем, что перемены нужны, и реформы нужны, и все это я буду отстаивать.

– Согласитесь, сотни тысяч людей вышли на улицы не для того, чтобы устроить государственный переворот, насильственно, как вы говорите, свергнуть власть, а для того, чтобы восстановить справедливость, вернуть избирателям украденные голоса, отстоять демократию, потребовать законного наказания тех, кто пошел на уголовное преступление, организовав, считай, в масштабе всей страны подлог при подсчете голосов…

– Я никогда никого не обобщал, люди, которые вышли, – все очень разные, разных политических взглядов, и никто не имеет права говорить от их имени. Мы все белорусы. Надо уметь слушать друг друга и слышать. Всех людей, которые хотят перемен, надо включить в легальный политический процесс. Но если призываешь жечь покрышки, перекрывать улицы, организовывать забастовки, хочешь санкций для своей страны, то ты не борешься за перемены, а хочешь разрушить собственное государство. Если ты хочешь остановить предприятие – это нищета и рост преступности. Покажите мне хоть одну нищую демократичную страну, каких перемен таким способом можно добиться? Ничего на улице решить нельзя.

– В телеинтервью вы сказали, что внешнее влияние на Беларусь не просто не прошло, а будет усиливаться. Разумные люди понимают, что никто нам ни с Запада, ни с Востока не угрожает. Образ некоего фантомного врага искусственно раскручивает Лукашенко при поддержке таких, как вы, господин Гайдукевич, с одной целью – чтобы отвлечь внимание общественности от беспрецедентной фальсификации результатов выборов и от того, что их нужно провести по-новому, а также от того, что стране нужна новая Конституция с другими полномочиями президента…

– Разумные люди понимают еще одну вещь: геополитика определяет внешнюю политику, и все это мы видели на примере других стран. Видели в Украине, Киргизии, на Ближнем Востоке. О чем вы? Международные институты превратились в инструмент геополитики. Мы должны жестко отстаивать свои национальные интересы, для этого после этих выборов для меня очевидно, что надо принять закон об иностранных агентах, сделать так, чтобы политическая деятельность никоим образом не могла поддерживаться извне. Забыли, как наши политики получают гранты и финансовую помощь из-за рубежа годами, отстаивая интересы исключительно тех стран, которые эту помощь дают? Да не надо нигде искать врагов, свое государство мы можем разрушить только сами, и это в действительности так. Надо заниматься экономикой, улучшать жизнь людей, развивая свое государство.

Германия думает о немцах, Польша – о поляках, а о Беларуси – только белорусы. И еще: многие внешнеполитические действия последних лет направлены на борьбу Запада с Россией и попытки втянуть в это нашу страну, как втянули туда Украину, а сегодня забыли о ней, как втянули туда Прибалтику и также о ней забыли.

– *«Пришло время собирать камни»*, – заметили вы, выступая по телевидению. А может, вам как депутату Палаты представителей, лидеру партии проявить инициативу и развернуть в парламенте кампанию за скорейшее назначение даты новых, по-настоящему демократических, президентских выборов? Ведь самую высокую должность в стране должен занимать не узурпатор, а законно избранный президент…

– Выборы – это возможность влиять на то, какой будет наша Беларусь. Я – политик, лидер Либерально-демократической партии, более того, для меня страна важнее, чем мои политические амбиции, но при этом ранее я говорил, что после выборов, после 9 августа, начнется борьба за будущее страны, и я приму в ней самое активное участие.

Я сделаю всё, чтобы Беларусь развивалась эволюционно, без потрясений. Надо проводить следующие президентские выборы тогда, когда мы будем уверены, что, кто бы ни стал Президентом Республики Беларусь, он не сможет сделать так, чтобы наша страна начинала сначала, не сможет поменять геополитических курс, не сможет разрушить все, что мы создали. Хватит ходить по кругу. Для этого, я убежден, мы должны изменить Конституцию страны, перераспределить полномочия.

Следующим шагом должны быть изменения в избирательном законодательстве, переход на выборы по пропорционально-мажоритарной системе, мы должны развивать собственное политическое поле. И самое главное – будущее нашей страны будем решать только мы, белорусы, а не те, кто получает зарубежные гранты, кто сидит в уютной польской гостинице, подставляя людей под дубинки, а сам ждет, что он потом приедет и будет чем-то управлять. Этого не будет! И как лидер Либерально-демократической партии я сделаю всё возможное для консолидации людей, понимая, что все мы разные, мы будем спорить, но мы белорусы, и нам жить в этой стране. Альтернативы этому нет.

Марина ВИШНЕВСКАЯ.

ОТ РЕДАКЦИИ

*Олег Гайдукевич дал интервью «Народной Воле» еще накануне Рождества и выходных. Чтобы не терять времени и следуя принципу плюрализма, мы решили ознакомить с его высказываниями известного экономиста-промышленника и бывшего парламентария **Василия Шлындикова** еще до появления интервью в печати. А поэтому эти два материала оказались рядом в сегодняшнем номере газеты.*

НЕ В БРОВЬ, А В ГЛАЗ

Не надо заниматься демагогией, господин Гайдукевич!

Олег Гайдукевич, по моему убеждению, талантливый демагог и, без сомнения, занимает вторую позицию в стране по этому качеству среди всех белорусских политиков.

Он, заметьте, умеет ярко перекрашивать черное в белое и наоборот, уходя от ответов на главные, принципиальные вопросы.

Вот он говорит правильные слова об изменении избирательного законодательства, о необходимости проведения выборов по партийным спискам, о том, что мы все белорусы и нам надо уметь слушать друг друга и слышать, что нам надо заниматься экономикой и улучшать жизнь людей. И ни слова о том, а как так получилось, что страна в долгах как в шелках! И уже 10 лет не растет экономика. Тот, которого так рьяно защищает Гайдукевич, давным-давно обещал среднюю зарплату в 1000 долларов, а где она? Подавляющее большинство предприятий убыточны, не сводят концы с концами, влачат жалкое существование за счет госдотаций, считай, за счет денег налогоплательщиков. И сколько это может длиться? До полного коллапса?

Господин Гайдукевич убеждает нас, что надо проводить следующие президентские выборы тогда, когда «мы» будем уверены, что следующий президент не сможет разрушить всё, что мы создали. Вопрос только в том, кто эти «мы»? И почему эти «мы» (а не народ на честных и свободных выборах), должны определять, кто должен стать президентом? Белорусы сказали свое веское слово 9 августа, но что последовало? Страшные репрессии, издевательство над законом. Цивилизованный мир содрогается от преступлений, совершаемых по указке властей. Сколько же может литься кровь на нашей многострадальной земле?

В интервью «Народной Воле» О.Гайдукевич говорит об изменении Конституции и распределении полномочий – не говорит только, когда все это будет. Если этот вопрос будет решаться не на общенациональном референдуме, а, как кое-кто считает, на так называемом Всебелорусском народном собрании или каким-то другим образом, то это окончательно загонит страну в тупик. Те же 2700 человек, которые соберутся в зале Дворца Независимости, и близко не отражают чаяний всего народа. Посмотрите на списки тех, кого уже назначили делегатами, – сплошные чиновники и начальники разных уровней. Даже на съезды КПСС когда-то избирали немало заслуженных простых людей. А теперь их и близко не подпускают к решению государственных вопросов. Им ничего не остается, как выходить на улицы и в протестных акциях отстаивать справедливость, общенародные интересы. Голос их можно услышать только на массовых уличных акциях.

Гайдукевич клеймит позором тех политиков, которые, мол, из-за рубежа пытаются противостоять незаконному захвату власти и удержанию ее силовым путем. Забывая сказать, кто вынудил бежать из страны Латушко, Цепкало и многих других. Кто выбросил из страны Тихановскую, кто упрятал в тюрьму Бабарико, Колесникову и многих-многих других. Вообще, где это видано, чтобы журналистов бросали за решетку только из-за профессионального исполнения своих прямых обязанностей? Почти два месяца находится в неволе Екатерина Борисевич. За что? За то, что не позволила властям оболгать Романа Бондаренко, помогла опровергнуть утверждение, что, когда его задерживали известные лица, он якобы был в состоянии алкогольного опьянения. Как нельзя утаить шила в мешке, так благодаря таким честным журналистам, как Катя Борисевич, нельзя спрятать грязные дела властей от глаз народа.

Гайдукевич повторяет измышления пропагандистов «Красного дома» и БТ о том, что нас окружают враги, которые только и мечтают, как нам навредить. Но ни слова не сказал господин Гайдукевич о репрессиях, арестах более 30 тысяч человек, об истязаниях людей, покалеченных и убитых только за то, что они, как и миллионы других, думают иначе, чем Гайдукевич и ему подобные.

Но он, Гайдукевич, призывает слушать других. Других – это каких? Тех, кто с дубинками? А почему бы не услышать голос тех, кто не смирился с фальсификацией результатов голосования на президентских выборах и вот уже шестой месяц отстаивает справедливость в протестных акциях? Узурпация власти не может длиться долго, она грозит обернуться большой катастрофой для страны.

Я согласен с Олегом Гайдукевичем, что изменения через улицу – не самый хороший вариант. Но власти при поддержке таких, как Гайдукевич, и ведут страну к этому сценарию. Вместо того чтобы провести выборы президента под контролем общества и международных институтов, таких, как, например, ОБСЕ, прилагаются мыслимые и немыслимые усилия для удержания власти. Но сколько веревочке ни виться – конец будет.

**Василий ШЛЫНДИКОВ,
экс-президент
ОАО «Амкодор», депутат
Верховного Совета РБ
13-го созыва.**

РЭДКІЯ ЛЮДЗІ

Ян ГРЫБ:

«У Нюрнбергу адказ «я выконваў загад» нікога са злачынцаў не выратаваў»

*На пачатку новага года ў Першамайскім раённым судзе Мінска быў асуджаны 84-гадовы **Ян ГРЫБ** – знакавая асоба сталічных вулічных шэсцяў. Яго ведаюць у твар не толькі тысячы пратэстоўцаў, але і сілавікі, сярод якіх неўтаймоўны пенсіянер праводзіць выхаваўчую працу. І часам – даволі паспяхова… Як яму гэта ўдаецца, Ян Грыб расказаў у рэдакцыі "Народнай Волі".*

– Спадар Ян, вельмі своеасаблiва "павіншавала" вас дзяржава з Калядамі – вялізным штрафам. Судзілі і штрафавалі вас не ўпершыню, за што гэтым разам?

– За акцыю пенсіянераў, што адбылася 4 студзеня. У гэты дзень мы, чалавек 300 бабулек і дзядулек, сабраліся на станцыі метро "Усход". Сталі ў ланцуг уздоўж праспекта Незалежнасці з бел-чырвона-белымі сцягамі, скандзіравалі "Жыве Беларусь!", "Лукашэнку ў аўтазак!", "Верым, можам, пераможам!". Пастаялі, праўда, нядоўга. Хвілін праз 15 пад'ехалі два бусікі, нас пачалі здымаць на відэа. І я ў кадр трапіў – са сцягам, маска на барадзе, каб не перашкаджала крычаць… Назаўтра мяне каля пад'езда перастрэлі двое міліцыянтаў. Культурна так: "Гриб Иван Иванович? Здравствуйте! Наш начальник хочет с вами переговорить". Я патлумачыў, што вывеў свайго сабачку Сасіску на прагулку. "Так мы с вами его прогуляем". І пайшлі мы ўтраіх выгульваць.

– Міліцыянты разам з вамі выгульвалі Сасіску?

– Цэлую гадзіну! І ўвесь гэты час я з імі размаўляў. І па дарозе ў Першамайскі РУУС размаўляў. Дыпламатычна так: "Вы маладыя, сімпатычныя, разумныя, мяркуючы па вашых тварах, людзі. Мы да міліцыі ставімся станоўча, ведаем, што вас таксама пасылаюць на разгоны нашых акцый. Дык вы не запэцкайцеся, не зганьбуйце сябе – не біце людзей. Ведайце, што гэту чорную банду забойцаў чакае суд".

– І вашы суправаджальнікі ўсё гэта слухалі? Вам рота ці сабе вушэй не затыкалі?

– Слухалі, як мне падалося, з цікавасцю. У РУУСе афіцэры таксама сустрэлі ветліва: "О, сам Іван Іванавіч Грыб! Спадар Ян, мы ж вас ведаем. А ваша сяброўка Ніна Багінская была з вамі на акцыі?" Я і з афіцэрамі пра тое самае паразмаўляў. Праўда, прызнаўся, што стаяў са сцягам, скандзіраваў. Склалі акт, які я не падпісаў. Усё роўна мяне адразу павезлі ў суд Першамайскага раёна. Суддзя **Максім Трусевіч** пачаў нагадваць мне пра мае правы. А не было ні сведак, ні адваката… Дык я спыніў суддзю: "Замаўчыце, калі ласка". Ён здзіўлена глянуў на мяне. Я прадоўжыў: "Мне ваша судовая кухня добра знаёмая. У вас цяпер не суды, а цырк на дроце. Вашы калегі, у каго хапіла розуму і сумлення, сышлі ў адстаўку. А вы сабраліся ў пажылога чалавека, інваліда другой групы, забраць апошнюю капейку, каб уладзе было за што карміць чорную банду забойцаў. У вас, відаць, ужо і прысуд гатовы, таму прашу – рабіце сваю справу без мяне". Суддзя сказаў пачакаць у калідоры. Праз 15 хвілін выйшаў міліцыянт: "Вам 40 базавых".

– Гэта ажно 1160 рублёў. Колькі вашых пенсій?

– Трохі болей за дзве. Тыя самыя міліцыянты, што прывезлі, вывелі мяне на вуліцу, я яшчэ з імі пагаварыў. І на развітанне адзін з іх сказаў: "Спадар Ян, мы вельмі рады з вамі пазнаёміцца". А другі, адыходзячы, павярнуўся і нягучна сказаў: "Жыве Беларусь".

– Вы не жартуеце?

– Не. Так і сказаў.

– То хай бы начальнік Першамайскага РУУС падпалкоўнік Андрэй Бакач выпісаў прэміі сваім падначаленым – "за арганізацыю выхаваўчых гутарак з Янам Грыбам".

– Ну, гэта наўрад ці. Але ж нейкую станоўчую працу я ў той дзень сапраўды зрабіў.

– Як думаеце штраф выплачваць?

– Мне гэтымі днямі сыплюцца званкі па тэлефоне ад сяброў, знаёмых і незнаёмых: "Спадар Ян, як вам дапамагчы? Куды пералічыць грошы?" І я ўсім тлумачу, што пералічваць грошы праз банк не трэба. Бо ўлады з любога рахунка іх могуць зняць. У мяне ўжо былі падобныя выпадкі, нават да рахунка дачкі дабраліся. Таму абыдземся без банкаў. Але я спачатку падам апеляцыю, каб пацягнуць час.

– А як ставяцца вашы хатнія да гэтых прысудаў і штрафаў?

– Мае хатнія – дзве дачкі, два зяці, дзве ўнучкі і сабачка Сасіска – мае аднадумцы, яны ва ўсім мяне падтрымліваюць. У нас дома жалезнае правіла – размаўляем толькі на роднай беларускай мове. Калі да нас прыходзяць перапісчыкі ці яшчэ хто і з парога прадстаўляюцца: "Здравствуйте, мы такие-то", – то дочкі і ўнучкі перапыняюць: "Мы не карыстаемся рускай мовай, навучыцеся размаўляць па-беларуску, тады прыходзьце, да пабачэння". Вось такая ў мяне сям'я.

– А колькі разоў вас увогуле затрымлівалі?

– Ой, многа, нават цяжка падлічыць. У мяне паперак з судоў – цэлы поліэтыленавы пакет. Я іх захоўваю, каб у новай Беларусі прад'явіць справядліваму суду, які будзе судзіць тых, хто нас штрафаваў і за краты адпраўляў.

– Скажыце, спадар Ян, а сілавікі да вас заўсёды з такой павагай ставяцца?

– Рознае бывала, асабліва раней. А цяпер сапраўды неяк падабрэлі. Вось нядаўна ў нас у Курасоўшчыне праходзіла чарговая раённая акцыя. Чалавек 200 сабралася, ішлі пад бел-чырвона-белымі сцягамі. Пад'ехалі бусікі з двух бакоў, падскочылі "чарнамордыя" да мяне і адразу: "А почему у вас маска такая?" (Бел-чырвона-белая). Я кажу: "Хлопцы, я ж вам не прад'яўляю прэтэнзій, што ў вас чорныя маскі, хоць яны мне не падабаюцца". Ну, яны мяне пад рукі і валакуць у аўтазак. Але афіцэр, мусіць, мяне пазнаў, загадаў: "Этого деда отпустить". А дзвюх бабулек (адна была з сабачкам) на маіх вачах забралі... Размаўляць можна з афіцэрамі, а многія іхнія падначаленыя – нягоднікі замбіраваныя, яны і двух слоў звязаць не могуць.

– І не з усімі афіцэрамі надта пагаворыш. Помніце, як палкоўнік Карпянкоў асабіста па дварах за пратэстоўцамі бегаў?

– Мне, відаць, шанцуе на "вменяемых". Вось і 31 снежня пашанцавала – мы, чалавек 500 пенсіянераў, каля елкі на плошчы Незалежнасці сабраліся. І тут прыехала цэлая калона аўтобусаў з сілавікамі. Я ім казаў: "Хлопцы, як вам не сорамна – на 500 пажылых людзей 1500 амапаўцаў?!" А яны ланцугом ачапілі ўсю плошчу і пачалі цясніць нас да аўтобусаў. І мы – бабулькі з дзядулькамі – сталі ў сшчэпку. Нас расцягвалі па адным, а мы, як маглі, упіраліся. Я з адным камандзірам тады сур'ёзна пагаварыў: "Вы ж афіцэр! Вы ж разумны чалавек!" (Я б'ю на тое, што яны разумныя, ім гэта падабаецца.) Кажу: "Я прыйшоў не так на акцыю, як у Чырвоны касцёл, каб памаліцца за вашы душы, каб вы сталі людзьмі!" Ён слухаў-слухаў і ўзяў мяне пад руку: "Давайце я вас правяду ў касцёл". Я хацеў яшчэ старшыню незалежнага прафсаюза пенсіянераў "Наша пакаленне" Таццяну Зялко з сабой прыхапіць, але яе ад мяне адарвалі і павезлі ў пастарунак. Там на ўсіх затрыманых склалі пратаколы, а потым аштрафавалі.

– Вы не першы год выходзіце на акцыі пратэсту, так бы мовіць, хадок з вялікім стажам. Сілавікі два-тры гады таму і сённяшнія вельмі адрозніваюцца?

– Раней у іх паводзінах не было такой лютасці. У цяперашніх, часам здаецца, ужо нічога чалавечага за душой не засталося. У іх вочы проста страшна глядзець – там абсалютная пустата… У іх на ўсё адзін адказ: "У нас загад". Я ім стараюся ўталкаваць, што ў Нюрнбергу такі адказ нікога са злачынцаў не выратаваў. Так і іх не выратуе.

– Пасля летніх і восеньскіх масавых маршаў пратэстны градус відавочна знізіўся. Які сэнс вам бачыцца ў лакальных нешматлікіх акцыях у сталічных раёнах? Скажам, у вашай Курасоўшчыне.

– Тут такая справа. Неяк я бачыў у адным фільме пра беларускіх партызан, як іхні камандзір выступаў у лесе і гаварыў: "Ні спаць, ні дыхаць, ні жыць мы акупантам не дамо!" Вось так і мы павінны не даваць спакою гэтаму антыбеларускаму рэжыму. І раённыя ці дваровыя акцыі якраз той спосаб. Каб чорная банда зразумела, што пратэсты народа не заціхнуць. А вясною, дасць Бог, набяруць новую сілу! Мы ў Курасоўшчыне амаль кожны дзень выходзім. І ў другіх раёнах таксама не сядзяць па хатах. Няхай нас няшмат, але мы – паўсюль. Гэта якраз у характары беларусаў. Наш пратэстны настрой ні ў якім разе не задушаны. Ён спее і ў патрэбны час, як магма з вулкана, выльецца і змяце гэты рэжым.

– Вы па прафесіі радыёфізік-электроншчык. Адкуль у вас зацікаўленне беларускай гісторыяй, мовай, хто вас зрабіў такім зацятым беларускім патрыётам?

– Я чалавек яшчэ даваенны, нарадзіўся ў 1936 годзе на Піншчыне (цяпер Ганцавіцкі раён). А Палессе заўсёды жыло сваім розумам, у палешукоў свой палескі менталітэт. Скажам, палескія партызаны змагаліся і супраць немцаў, і супраць бальшавікоў. І змаганне тое доўжылася ажно да 1954 года. Гісторыі з таго часу я чуў, калі быў яшчэ шмандэлкам (так у нас называлі хлопчыкаў-падлеткаў). Помню, маці расказвала, як два атрады НКВД прыехалі дадушваць партызанскі рух. Забайкальскія стралкі вузкавокія занялі некалькі вёсак. Забілі чатырох хлопцаў і паўголых вазілі па наваколлі – для апазнання і застрашвання. Народ глядзеў пахмурна. А праз некалькі дзён палешукі з дапамогай украінцаў абкружылі тыя вёскі – і ніводзін энкавэдэшнік жывым не ўцёк, усіх паклалі. Пра гэта я ў паэме "На сваёй зямлі напісаў". Вось адкуль мой характар, мая пазіцыя, маё непрыманне ўсяго антыбеларускага.

– БТ ледзь не кожны дзень анансуе гэтак званы ўсебеларускі сход з няўцямным парадкам дня. Як вы лічыце, для чаго Лукашэнка той хурал збірае?

– Гэта працяг цырка на дроце – сабраць з усёй Беларусі начальнічкаў і намеснічкаў начальнічкаў і назваць тую зборню ўсенародным сходам. Там, як на колішніх партыйных з'ездах, усе прагаласуюць аднагалосна, усе выкажуць сваё лакейскае "одобрямс". Там загадзя вызначаць выступоўцаў, падкажуць ім тэмы і пытанні, якія можна будзе задаваць. Але галоўнае ў тым, каб увесь хурал хорам праспяваў асанну: "Які мудры ў нас Лукашэнка!"

– На сваім лецішчы пад Дзяржынскам вы ладзіце розныя імпрэзы, адзначаеце гістарычныя даты. Туды сілавікі пакуль не дабраліся?

– Хай паспрабуюць знайсці – там жа лес кругом. А пачыналіся тыя імпрэзы як пашыраныя пасяджэнні рады ТБМ Кастрычніцкага раёна Мінска, якую я доўгі час узначальваю. Рада, дарэчы, носіць імя генерала Тадэвуша Касцюшкі – дзеля патрыятычнай ваяўнічасці. У мяне "на маёнтку" ў лесе ўсім месца хапае. Мы збіраемся спакойна, бо ведаем: там нас ніякі АМАП не знойдзе. Хіба з верталётаў… Улетку мы запрашаем на сустрэчы вядомых гісторыкаў, пісьменнікаў, спевакоў. Слухачоў, бывала, да 150 чалавек прыязджала. Адна з апошніх імпрэз – прэзентацыя кнігі народнай артысткі Зінаіды Бандарэнка "Мой шлях да Беларусі". У Мінску не ўдалося сабрацца – каранавірус. А ў мяне ў лесе з сацыяльнай дыстанцыяй праблем няма. Спадарыня Зінаіда – надзвычай прыемны чалавек, калі я чую яе голас, у мяне душа мякчэе.

– Я той "Шлях да Беларусі" якраз нядаўна прачытаў і ўсім рэкамендую. Зінаіда Бандарэнка таленавіта расказала гісторыю свайго неардынарнага жыцця. Запомнілася, як трапна на старонках кнігі схарактарызаваў аўтарку ў сваім вершаваным экспромце Анатоль Вярцінскі: *"Што кажа Каран пра лёс жаночы? / А тут на ўвесь экран / – Зініны вочы. / Экран блакітны, / вочы сінія. / Голас Зінін. / Усмешка Зініна. / Фальшу ні грана. / Выраз бясцэнны. / Пані экрана. / Княгіня сцэны"*. На прэзентацыі кнігі, помніцца, хтосьці прапаноўваў вам разам са спадарыняй Зінаідай стварыць партыю пенсіянераў. Вы пра гэта не думалі?

– Па-першае, хто ж, тую партыю, дазволіць зарэгістраваць? Вунь незалежны прафсаюз пенсіянераў згаданая Таццяна Зялко дванаццаць гадоў спрабавала ўзаконіць. Дванаццаць! І нарэшце зарэгістравала. У Варшаве. Па-другое, як бы я ні харахорыўся, а 85-ы год дае пра сябе знаць. Тры гады таму я перанёс інфаркт, мне паставілі электракардыястымулятар.

– Вы пасля інфаркту і са стымулятарам у грудзях ходзіце на ўсе пратэстныя маршы і акцыі?

– І буду хадзіць! Пакуль беларускі народ не дамогжацца канчатковай перамогі над гэтым антыбеларускім рэжымам, які заплямiў сябе крывёю ахвяр. Пакуль Бог дае мне сілы, буду выходзіць!

Міхась СКОБЛА.

ПАЛІТКУХНЯ

Уладзімір КОЛАС:

«Ініцыятыва зараз на баку новага пакалення…»

Пасля выбараў палітычнае жыццё віравала на поўную моц, а вось пра Раду беларускай інтэлігенцыі было мала чуваць. Што здарылася?

З гэтым пытаннем "Народная Воля" звярнулася да старшыні гэтай грамадскай арганізацыі.

– Я не быў бы такі катэгарычны і не казаў бы, што апошнім часам мы зусім сышлі ў падполле, – кажа **Уладзімір КОЛАС**. – Адразу пасля выбараў, калі яшчэ не было Каардынацыйнай рады, мы сабралі "круглы стол", у якім бралі ўдзел прадстаўнікі каля 50 няўрадавых арганізацый. Выдалі зварот у сувязі з тымі падзеямі, што адбываліся ў краіне, пазней паспрабавалі выйсці на сувязь з Каардынацыйнай радай.

Але актыўнага жадання ў Каардынацыйнай рады супрацоўнічаць з намі не было, а калі нейкі сябра вышэйзгаданай структуры і спрабаваў з намі распачаць дыялог, то яго альбо арыштоўвалі, альбо чалавек вымушаны быў з'ехаць за мяжу, як той жа Павел Латушка. Думаю, што ўсё гэта, безумоўна, супадзенні, збег абставін. Хаця мы былі гатовы дапамагаць і працаваць разам. Але, паколькі запытаў на супрацоўніцтва не ўбачылі, то і не спрабавалі перахапіць ініцыятыву, якой валодае Каардынацыйная рада.

А сваю пазіцыю мы выказалі ў звароце, які быў прыняты пасля выбараў. Згодны, што ўвагі да яго было не вельмі шмат, але што рабіць? Ёсць сёння каму браць на сябе ініцыятыву і звяртаць на сябе ўвагу. І дзякуй Богу!

– А якія слушныя ідэі вы маглі б прапанаваць Каардынацыйнай радзе?

– Цяжка нешта параіць у такой складанай сітуацыі, а яна і насамрэч няпростая. Мы ж бачым, якая рэакцыя ўлад на любыя праявы ініцыятывы і пазіцый. У краіне адбываецца самы сапраўдны тэрор і паляванне на іншадумства!

І я бачу, што народныя пратэсты – гэта феномен, які адбыўся. Слушная і рэакцыя міжнароднай супольнасці на падзеі ў Беларусі.

Але ў той жа час, як мне падаецца, існуе небяспека, што на хвалі народнай ініцыятывы яе могуць узяць у свае рукі нядобрасумленныя людзі. З гэтым у сваёй гісторыі мы ўжо сутыкаліся.

– Што вы маеце на ўвазе?

– Калі дэмакратычнымі механізмамі скарыстаюцца папулісты і паліттэхнолагі, яны могуць зрабіць беларускаму народу новы "падарунак". Вось гэтага нельга дапусціць, таму трэба, каб людзі заставаліся пільнымі, свядомымі і актыўнымі.

– Да выбараў улады казалі спачатку пра расійскіх "лялькаводаў", затым пра заходніх, якія быццам бы кіруюць падзеямі ў Беларусі…

– Калі і казаць пра спробу "лялькаводзіць", то асабіста для мяне відавочна, дзе знаходзяцца рэжысёры – у Маскве. Увесь наш досвед стасункаў з заходнімі партнёрамі паказвае, што там проста ёсць жаданне, каб краіна жыла, карыстаючыся дэмакратычнымі механізмамі, каб Беларусь рабілася цывілізаванай краінай, дзе ўсё празрыста і дэмакратычна.

А што тычыцца Расіі, то там тыя самыя праблемы, што і ў Беларусі, той самы агрэсіўны папулізм ва ўладзе, прапаганда, з дапамогай якой людзей ачмураюць. Гэта нашы агульныя праблемы, і калі мы іх вырашым, то і з Расіяй у нас будуць выдатныя стасункі. Там таксама шмат нармальных людзей, якія падтрымліваюць светлы бок у Беларусі.

– Чым Рада беларускай інтэлігенцыі займалася апошнім часам, калі ў краіне віравалі такія палітычныя падзеі?

– Шчыра кажучы, мы дзейнічалі не вельмі актыўна, але на гэта ёсць яшчэ і аб'ектыўныя прычыны. Я маю пэўныя праблемы са здароўем, і рада ўжо не тая. За апошні час мы згубілі шмат знакавых постацяў, і ўсё гэта, безумоўна, адбіваецца на працы.

Зараз мы збіраемся, абмяркоўваем сітуацыю ў краіне, гатовы, як ужо казаў, даваць нейкія парады, калі будзе такая неабходнасць. Але, паўтаруся, ініцыятыва зараз на баку новага пакалення, таму няхай у іх усё атрымаецца.

У той жа час варта адзначыць: у тым, пад якімі харугвамі зараз адбываецца рух да будучыні, таксама ёсць заслуга і Рады беларускай інтэлігенцыі, і "коласаўскага" ліцэя, і ГА "Таварыства беларускай мовы". І гэта вельмі цешыць.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

РАЗВІТАННЕ

Бывай, Уладзіміравіч…

Пасля цяжкай хваробы 4 студзеня памёр пісьменнік, ветэран Вялікай Айчыннай вайны, шматгадовы сябра Партыі БНФ і Руху БНФ "Адраджэнне" Фелікс Уладзіміравіч ШКІРМАНКОЎ.

Фелікс Шкірманкоў нарадзіўся 27 мая 1926 года ў Прапойску, сённяшнім Слаўгарадзе. Ён вэтэран вайны, даўні сябра Партыі БНФ і ГА "ТБМ імя Францішка Скарыны". У 2005 годзе быў найстарэйшым дэлегатам Кангрэса дэмакратычных сіл Беларусі.

Фелікс Уладзіміравіч Шкірманкоў з ліпеня 1941 года актыўна ўдзельнічаў у партызанскім руху. У лістападзе 1943 года быў цяжка паранены. Пасля закачэння ваенна-інжынернага вучылішча ў званні малодшага лейтэнанта трапіў на 4-ы Украінскі фронт камандзірам сапёрнага ўзвода. Вайну скончыў пад Прагай. Быў чатыры разы паранены. Узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцяга, двума ордэнамі Айчыннай вайны першай ступені, медалямі "За адвагу", "Партызану Айчыннай вайны" першай ступені, "За Перамогу над Германіяй".

Пасля вайны служыў у органах дзяржбяспекі, працаваў у геолагаразведцы на Далёкім Усходзе, быў старшынёй Слаўгарадскага Савета дэпутатаў.

Фелікс Шкірманкоў выдаў шмат кніг розных літаратурных жанраў. Сярод яго твораў – успаміны, замалёўкі, абразкі, "ваенныя" і "геалагічныя" апавяданні, паэтычная кніга на рускай мове, кнігі вершаў, напісаных па-беларуску. Ён з'яўляўся сябрам Саюза беларускіх пісьменнікаў.

***

Рэдакцыйны калектыў газеты "Народная Воля" смуткуе з нагоды смерці Фелікса Уладзіміравіча Шкірманкова і выказвае шчырае спачуванне яго родным.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Сітуацыя такая: той, хто можа, – уцякае

У Беларусі мясцовым уладам дазволілі ўвесці збор для тых, хто перасякае мяжу на аўтамабілі.

Сёння ў нас бяда такая,
Што хоць крычма закрычы:
Той, хто можа, – уцякае.
Праграмісты і ўрачы,
Інжынеры й педагогі
(Мазгавіты самы люд),
Так бы мовіць, робяць ногі,
Пакідаюць родны кут.
Наша ўлада воўкам вые…
І, каб рады даць бядзе,
Хоча пошліну на выезд
Заўтра ўвесці для людзей.
Не салодка за мяжою,
Ды ў апошні час чамусь
Людзям бачыцца чужою,
Непамыснай Беларусь.
Ясна ўсім, з якой прычыны
Тут такі расклад узнік.
Наш “нязменны і адзіны”,
Наш “найлепшы” кіраўнік
Робіць гнюснае з краінай,
І баіцца, пэўна, ён:
Людзі ўвогуле лавінай
Могуць хлынуць за кардон…

Чаму слядак і опергрупа найперш не рушылі да трупа

У міліцыю Магілёва паступіў сігнал, што на слупах і дрэвах нехта намаляваў апазіцыйную сімволіку (фарба свежая). Туды прыбыў нарад са службовым сабакам, які ўзяў след, а затым следча-аператыўная група тры гадзіны пільнавала 52-гадовага гаспадара каля хаты.

Былі паднятыя на ногі
Аператыўнікі, калі
Ім паступіў сігнал трывогі,
Што ў скверы свежы труп знайшлі.
Сказаў дзяжурны райаддзела,
Што цела цёплае яшчэ;
Калі як бач прыбыць да цела,
Далёка злыдзень не ўцячэ.
– Не зможа прытаіцца недзе,
Не знойдзе хованкі нідзе,
Бо ў сквер ужо кінолаг едзе:
Сабака па гарачым следзе
Вас да забойцы прывядзе.
Міліцыянтам на падмогу
У райаддзел прыбыў слядак.
Злавілі б злыдня, дзякуй богу!
Ды ўсё пайшло зусім не так
І выглядала проста тупа,
Як паступіў другі загад:
– Не трэба ехаць вам да трупа,
Бо іншай працы будзе шмат.
Дарма, што страцім след гарачы
І мецьмем клопаты пасля.
Больш актуальныя задачы
Нам ставіць той, хто ля руля.
Зламыснік – ходзяць пагалоскі –
Нанёс на дрэвы і слупы
Чырвона-белыя палоскі.
А люд тутэйшы не сляпы:
Нам гэты сімвал вочы рэжа,
А хтось гатоў крычаць “ура”…
Пакуль здаецца фарба свежай,
Знайсці патрэбна маляра,
Каб даць яму у хвост і ў грыву.
Усе крывіліся, аднак
Куды дзявацца калектыву?
Што ж, опергрупа і слядак
Знайшлі, вядома, небараку –
“Закрыюць” беднага, на жаль.
(Цяпер, напэўна, і сабаку
За службу выдадуць медаль.)
А перад гэтым каля хаты
Засаду зладзілі яны,
Як партызаны ці салдаты
Падчас мінулае вайны.
У боса іх давольным твар быў,
Як аддалі яму трафей –
Амаль пустую банку фарбы.
Бос занясе яе ў музей…
Нарэшце следчы, опергрупа –
Увесь шматлікі калектыў –
Усё ж паехалі да трупа,
Хоць след прапаў і труп астыў…
***
Для ўлады сцяг чырвона-белы –
Нібы анучa для быка,
Таму палююць райаддзелы
За ім адкрыта й спадцішка.
Ды доля ў бугая благая,
Бо на арэне з даўніх пор
Як правіла перамагае
Не бык, а ўсё ж тарэадор…

ЗА ПРАХАДНОЙ

Ці аддалі Сяргею Чэрачню Маторны завод?

«Народная Воля» пацікавілася, як у бізнесмена і экс-кандыдата ў прэзідэнты рухаюцца справы з Мінскім маторным заводам, на якім ён планаваў правесці незалежны аўдыт і наладзіць бізнес-працэсы.

Нагадаем, што на пачатку жніўня Сяргей Чэрачэнь адказаў на прапанову А.Лукашэнкі рэфармаваць любое з беларускіх прадпрыемстваў.

«Калі нашы кандыдаты ці вечныя эксперты-эканамісты, якія нідзе не працавалі, акрамя інтэрнэт-форумаў і тэлеграм-каналаў, ведаюць рэцэпт, як без сацыяльных выбухаў рэфармаваць прадпрыемствы, я гатовы іх не толькі выслухаць, – сказаў Лукашэнка, звяртаючыся з пасланнем да народа і парламента. – *Больш за тое, абяцаю любому даць магчымасць паказаць сябе на практыцы. Прадпрыемстваў дастаткова – моцных, добрых, напрыклад, БАТЭ, «Магілёўхімвалакно», «Белшына», «Камволь» – выбірайце, ідзіце, пакажыце сябе, як вы ўмееце гэта рабіць».*

Чэрачэнь маментальна заявіў: прама заўтра магу ўзяць завод пад сваё крыло: «*Мы гатовы правесці комплексны аўдыт на Мінскім маторным заводзе і даць падрабязнае заключэнне аб дзейнасці прадпрыемства з указаннем праблемных зон. На падставе вынікаў аўдыту намі будуць прапанаваны рэкамендацыі па плане мерапрыемстваў і канкрэтных дзеянняў для выхаду прадпрыемства з крызісу і павышэння яго эфектыўнасці*».

За гэты час прайшло некалькі сустрэч з чыноўнікамі Міністэрства прамысловасці, на адной з якіх супраць бізнесмена катэгарычна выступіў дырэктар Маторнага завода. Тады чыноўнікі Мінпрама прапанавалі кампрамісны варыянт: паабяцалі прадставіць бізнесмену на выбар спіс з чатырох іншых прадпрыемстваў, з якіх ён можа выбраць любое. Смешна, але спіса пакуль няма.

– Дырэктар Маторнага завода настойваў, каб мы ўзялі пад сваё крыло прадпрыемства, якое на самай справе мае патрэбу ў антыкрызісным кіраванні, і прапаноўваў паказаць вынікі нашага кіравання менавіта там, – *гаворыць Сяргей Чэрачэнь.*

– Маўляў, ММЗ – не стратнае прадпрыемства. Я не бачу сэнсу ўпірацца: альбо ММЗ, альбо нічога! Мы не людзі ультыматумаў. Мы хочам дамагчыся канструктыву і пазітыўных рашэнняў у рамках нашай дзейнасці.

– Сяргей, дык чым скончыліся перамовы з уладамі? Узялі новы завод?

– Пакуль нічым. Амаль усё кіраўніцтва Мінпрама перахварэла на каранавірус, у іх была ізаляцыя. Спадзяюся, бліжэйшым часам пытанне праясніцца і мы пачнём рух далей.

– На якім этапе спыніліся перамовы?

– Усё на тым жа – пасля таго, як мы з вамі апошні раз у мінулым годзе размаўлялі на гэтую тэму, яны сышлі на жорсткі каранцін.

– Карацей, пакуль толькі адно бла-бла-бла?

– Так.

– І вы яшчэ верыце, што не з шулерамі перамовы ведзяце?

– Мы можам мець сваю выдатную праграму і спрабаваць вырваць сваё, але гэта вельмі складана. У нас зусім іншыя пазіцыі. Улада 26 гадоў фарміравала гэтую вертыкаль, фінансавую падушку. І пакуль у іх гэты актыў не пачне валіцца, складана будзе нешта зрабіць. Але калі мы зараз не пачнём хістаць сістэму, не будзем змагацца, яны яшчэ з вялікім задавальненнем будуць і далей кіраваць краінай і валіць усё, што можна.

– У вас жалезныя нервы. Я днямі пагутарыла з адным з чыноўнікаў Мінінфарма і атрымала галаўны боль на два дні. Пустыя адказы на зусім канкрэтныя пытанні, і ўсё зводзіцца да аднаго: маўляў, вы ж самі ўсё разумееце...

– Так, гэта іх шыкоўная фраза. Але я выдатна ведаю, што і яны разумеюць, у якой сітуацыі мы апынуліся і куды ўсё коціцца.

– У вас пасля гэтых перамоў наконт завода рукі яшчэ не апусціліся? Вы па-ранейшаму жадаеце, каб маторны ці іншы завод быў вашым?

– Калі б ад нас можна было проста так адмахнуцца, мы не займаліся б тым, чым цяпер займаемся. Гэта і псіхалагічна складана, гэта і пэўны ціск. Але калі мы недзе дамо слабіну або махнём рукой, то наступным разам гэтак жа проста адмовімся ад наступнага праекта, потым яшчэ ад аднаго і ў рэшце рэшт не будзем займацца ні палітыкай, ні грамадска-палітычным жыццём. Як кажуць, кропля камень точыць! У нас не застаецца іншага выбару, толькі так.

Марына КОКТЫШ.

РОЗДУМ

Фёдар КАНДЗІРАНДА, былы выкладчык Ваеннай акадэміі:

– Людзі ўсё жыццё чулі пра ўмяшанне з-за мяжы. Гэта былі ЗША, Англія, цяпер ім больш гавораць пра Польшчу, Чэхію, маленькую Літву, нават Расію. Але якое ўмяшанне? Гэта што, Захад пасля першага аглушальнага мітынгу Ціханоўскай, на які прыйшлі больш за 60 тысяч, адмяніў яе мітынг у Мінску напярэдадні саміх выбараў? Гэта Польшча не зарэгістравала Бабарыку, кінула ў турму Ціханоўскага? Да пратэстаў людзей падштурхнула сама ўлада, і ніхто іншы. І яна ж вінавата ў тым, што пратэсты не сціхаюць, а нават шырацца *(выказванне Ф.Кандзіранды адносіцца да лістапада. –* ***Рэд.****)*. Цяпер садзяць людзей толькі за выказванне думкі, за тое, што пайшоў у страйк. Навошта? Людзі і будуць пратэставаць, бо гвалт нарастае, за кратамі ўсё больш, а Лукашэнка не сыходзіць.

СМЕХ СКРОЗЬ СЛЁЗЫ

Фотасесія на 810 рублёў

Калі маладую шматдзетную маці **Наталлю Глазкову** суд Навабеліцкага раёна Гомеля ўпершыню аштрафаваў за ўдзел у акцыі пратэсту супраць фальсіфікацыі вынікаў выбараў, яна стала думаць-гадаць, дзе ўзяць грошай, каб сплаціць гэты пракляты штраф. І не прыдумала нічога лепшага, як пачаць шыць лялькі. Такія прэцэдэнты ўжо былі: людзі траплялі ў складаныя жыццёвыя сітуацыі, шылі снегавічкоў, зайчыкаў, чабурашак, мядзведзікаў і так выбіраліся са складанага становішча.

Наталля пашыла ляльку “Проста Ждун”. Але сама па сабе лялька без прамоцыі – толькі палова справы. Клікнула Наталля сваю добрую знаёмую Аксану, і паехалі яны ў бязлюдную ўвосень зону адпачынку “Сажалкі”. Прымасцілі “Ждуна” каля кусточка і сфатаграфавалі. У другім здымку вырашылі дадаць крыху фарбаў – сфоткалі на фоне невялікага бел-чырвона-белага сцяжка. Пэўна, задума мела б плён, калі б не новы суд.

Як і калі фотасесію “запеленгавала” незнаёмая кабета, не вядома. Менавіта незнаёмцы падалося, быццам лялька падобная на Лукашэнку.

Прыехала міліцыя, яе супрацоўнік **Яўген Кавалёў** склаў адміністрацыйны пратакол, што Наталля “правяла пікет без дазволу гарвыканкама”, абазначыўшы сябе “ў загадзя дамоўленым месцы цацкай у чырвоным пінжаку і з бел-чырвона-белым сцягам”.

Можна было б пасмяяцца з такой кваліфікацыі, але пратакол паступіў у суд Навабеліцкага раёна.

Суддзя **Дар’я Аскерка**, якая разглядала пратакол, пыталася ў Наталлі, чаму яна выкарыстала бел-чырвона-белы сцяг? Можа, падтрымлівала пратэст ці выражала свае погляды? Наталля адказала коратка: колеры ёй падабаюцца.

Нягледзячы на такі адказ, суддзя вырашыла: быў пікет без дазволу гарвыканкама. А раз так, то і штраф у памеры 810 рублёў.

Анатоль ЛІПСКІ.

Гомель.

ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ

Леанід Лыч у цяжкім стане з каранавірусам

Доктар гістарычных навук, вядомы прафесар другі тыдзень знаходзіцца ў 2-й бальніцы. Ляжыць Леанід Міхайлавіч не ў рэанімацыі, а ў агульнай палаце на чатыры чалавекі, час ад часу ён знаходзіцца пад кіслародам.

Леанід Лыч вельмі не хацеў шпіталізавацца. Некаторы час яны разам з жонкай Людмілай Мікалаеўнай хварэлі дома. Потым жонцы стала лепей, а яго хвароба то адпускала, то накрывала зноў.

Людміла Мікалаеўна – доктар. Яна зразумела, што без бальніцы, відаць, усё ж такі не абыдзецца.

“*Леанід Міхайлавіч у шпіталях ляжаў толькі ў маладосці, яму не вельмі хацелася класціся, але што зробіш,* – распавяла жонка Леаніда Лыча “Народнай Волі”. – *Мы з ім па тэлефоне некалькі разоў на дзень размаўляем. Яму то лепш, то горш. То ходзіць крыху, то зноў ляжыць. Ён скардзіцца на тое, што сіл няма і праз гэта – настрою. Але ж гэта адна з асаблівасцяў каранавіруса – многія з тых, хто хварэў, пра гэта распавядаюць. Тут патрэбны імунітэт і час. І яшчэ вера, што ўсё будзе добра*”.

Менш як праз месяц – 8 лютага – Леаніду Лычу споўніцца 92 гады.

Будзем спадзявацца, што Леанід Міхайлавіч з дапамогай дактароў здолее справіцца з каварнай хваробай.

Будзьце здаровы, Леанід Міхайлавіч!

Марына КОКТЫШ.

ТАК СЧИТАЮ!

Лилия ВЛАСОВА, член президиума Координационного совета:

– В 2020 году белорусы заявили о своем желании быть свободными людьми и поверили в свою силу. За это власть начала со своим народом настоящую войну в мирное время.

Испытания, которые мы пережили в 2020 году, сделали нас еще сильнее, а нашу веру в победу – непоколебимой.

2021 год станет годом победы белорусского народа. В Беларуси будет два праздника победы – 1945-й и 2021-й.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Станіслаў ШУШКЕВІЧ: «Рэчы да гэтага часу не вярнулі…»

Сын экс-старшыні Вярхоўнага Савета распавёў “Народнай Волі” пра тое, як перанёс каранавірус, і ўзгадаў справу, з-за якой у мінулым годзе трапіў у ізалятар на 10 сутак.

Нагадаем, што каля двух месяцаў таму ля пад’езда ўласнага дома быў затрыманы 36-гадовы прадпрымальнік **Станіслаў Шушкевіч**, сын першага кіраўніка Беларусі. У выніку яго асудзілі на 10 сутак, пакаранне ён адбываў у ізалятары ў Жодзіне.

– Практычна адразу пасля выхаду даведаўся, што захварэў на каранавірус, – кажа Шушкевіч-малодшы. – У пяці чалавек, з якімі быў у камеры, COVID-19 пацвердзіўся, таму шанцы, што мяне хвароба абышла бокам, заставаліся мінімальныя. Складана было ў невялікім памяшканні, дзе знаходзілася дзесяць чалавек, захоўваць нейкую дыстанцыю.

У выніку мой тэст на COVID-19 даў станоўчы вынік, а таксама захварэла маці, якая сустракала мяне ў Жодзіне пасля выхаду з ізалятара.

– Як адчуваеце сябе пасля хваробы?

– Я яе перанёс у дастаткова лёгкай форме, калі так можна сказаць. Дрэнна пачуваўся паўтара дня, але распазнаваў пахі і смак. Зараз нейкіх сур’ёзных наступстваў не адчуваю, хаця ў той жа час цудоўна разумею: гэта абсалютна не азначае, што іх зусім няма. Ва ўсіх розныя арганізмы і імунітэт.

– Ці вярнулі вам рэчы, якія сілавікі забралі пры затрыманні?

– Нічога не вярнулі – ні тэлефон, ні іншыя дробязі. Магчыма, яны ў міліцыі, можа быць, засталіся ў ізалятары. Шчыра кажучы, не хочацца нават і даведвацца пра іх далейшы лёс, бо ўжо купіў сабе новы тэлефон.

Няма ніякага жадання вяртацца ў той асяродак, бо чаго добрага зноў скажуць, што не асабістыя рэчы спрабую вярнуць, а праводжу несанкцыянаваны пікет, і адправяць на чарговыя суткі.

– Але два месяцы таму за краты вас адправілі за іншае…

– На суткі ў лістападзе мяне адправілі за тое, што зрабіў рэпост нейкага паведамлення з тэлеграм-канала, які, як аказалася, прызнаны ў Беларусі экстрэмісцкім. Я не раю вам яго ўзгадваць, але ён усім добра вядомы… Не хочацца пра гэта больш успамінаць.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

СКАЗАНО!

Светлана Тихановская – в интервью российской «Независимой газете»:

– Белорусы выходят на протест не за Тихановскую или других политиков, они требуют перемен для себя и своих семей. Общество не сдается и не сдастся.

…Когда народ победит, мы все вместе будем праздновать освобождение от диктатуры, выход на свободу политзаключенных и всех, кто находится сейчас в местах заключения за свои политические убеждения. И, конечно, я, мои дети, моя семья и друзья будем праздновать освобождение моего мужа, Сергея Тихановского. Дальше начнем работать, чтобы выйти из политического кризиса, подготовить и провести честные выборы. Будет много работы. Я буду участвовать в строительстве новой Беларуси.

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

Быць альбо не быць?

*Учора ў беларускай сталіцы пабываў з візітам і сустрэўся з Аляксандрам Лукашэнкам прэзідэнт Міжнароднай федэрацыі хакея **Рэнэ Фазель**.*

Галоўнае пытанне, якое хвалявала ўсіх: ці скажа высокі хакейны функцыянер штонебудзь канкрэтнае з нагоды правядзення вясной гэтага года ў Мінску і Рызе сусветнага першынства? Як вядома, пасля апошніх падзей у Беларусі многія выступаюць за перанос чэмпіянату ў іншую краіну.

У выніку канкрэтнага адказу на гэтае пытанне ўчора так і не дачакаліся. Наколькі вядома, яно будзе вырашацца на пасяджэнні савета Міжнароднай федэрацыі хакея напрыканцы гэтага месяца.

Віктар ШПАК.

МНЕНИЕ

Пушков спрогнозировал политику США в отношении России и Китая при Байдене

*Член Совета Федерации **Алексей Пушков** рассказал, какую, по его мнению, внешнюю политику будет вести избранный президент США **Джо Байден**. Об этом он написал в своем Telegram-канале.*

Политик спрогнозировал противостояние страны Китаю и России, так как их рассматривают как идеологических, политических и геоэкономических противников.

При этом, подчеркивает Пушков, США осознают, что сами не справятся, и поэтому хотят создать «глобальную коалицию демократий». Она в свою очередь, предполагая острое соперничество, характерна для холодной войны и возрождает ее в новой форме – как конфронтацию между «альянсом демократий» и «альянсом диктатур».

Сенатор, подводя итог, заметил, что главное, к чему стремятся США, – это восстановление американской гегемонии на базе глобального союза сторонников либерального миропорядка.

Ранее Пушков предсказал, что Джо Байдену не удастся изменить мир к лучшему, как рассчитывают американцы.

МЫСЛИ ВСЛУХ

Патриарх назвал цифровой контроль за людьми признаком конца мира

Использование цифровых технологий для контроля за человеком – это порабощение, которое будет применяться перед концом мира. С таким заявлением в эфире телеканала «Россия 1» выступил патриарх Московский и всея Руси Кирилл.

Он напомнил, что в книге Апокалипсис говорится о приходе Антихриста, который возьмет под контроль все человечество.

«На челе человека будет наложена печать Антихриста, и без этой печати нельзя будет ни купить, ни продать, ни участвовать ни в каких общественных отношениях – человек будет обречен на гибель», – процитировал предстоятель РПЦ Священное Писание.

Патриарх напомнил, что все подобные вещи будут прикрываться благими намерениями: выходом из кризисов, борьбой с преступностью и так далее. Появление полного контроля над людьми превратит их в рабов, и все будет зависеть только от господина, который будет владеть этими рабами.

«Вот почему церковь категорически против использования цифровых технологий в обеспечении тотального контроля над человеческой личностью», – заключил патриарх.

ЗАКУЛИСЬЕ

Где живет 89-летний Михаил Горбачев: как выглядят дома в Германии и Подмосковье

Последний генсек коммунистической партии СССР и единственный президент уже не существующей страны оставил значительный след в истории мира. На родине к нему неоднозначное отношение. Часть бывших сограждан обвиняет его в развале «единого и могучего», а часть превозносит за возможности, которые открылись в новом демократическом обществе. Как сейчас живет М.С.Горбачев?

После отставки

Отказавшись от власти после распада Советского Союза Михаил Сергеевич получил гарантированную неприкосновенность до конца жизни. К тому же ему были выделены страной отличные преференции, позволяющие жить безбедно. Он обеспечен надежной охраной, может пользоваться правительственным загородным домом и получать пенсию персонального значения.

При этом в новой стране Горбачев не хотел публичности. Его редко можно было встретить на мероприятиях, где присутствовали корреспонденты различных СМИ. Многих людей прошедшей эпохи (да и не только их) интересует вопрос о нынешнем состоянии дел легендарного человека.

В лихие девяностые и в нулевые годы Михаил Сергеевич выступал с различными лекциями по всему миру. Затем он засел за мемуары и начал писать книги. Гонорары, полученные на издание воспоминаний, направляются в его «Горбачев-Фонд».

Эта организация призвана изучать исторические особенности периода перестройки. Другим вектором фонда является изучение проблем экономики в мире. Финансовое благополучие политика обеспечивает довольно приличная пенсия. Ее размер колеблется в пределах ¾ миллиона рублей ежемесячно.

Особнячок в Баварии

Его семья владеет уютным домом в Германии *(см. верхнее фото)*. Официально владельцем дома является дочь бывшего президента Ирина. В особняке расположено 17 комнат. Трехэтажное здание построено в начале XX века. Вся усадьба занимает приличную площадь – 2,5 тысячи кв. километров. Она расположена на живописном берегу водоема Тегернзе. Место считается одним из самых престижных среди курортных зон Баварских Альп. Оценочная стоимость владений на сегодняшний день не меньше 7 миллионов евро.

На этой вилле Михаил Сергеевич обосновался после окончания жизненного пути его единственной супруги Раисы Максимовны в конце 1990-х. Надо отметить, что немецкое общество весьма дружелюбно относится к Горбачеву. Ведь благодаря его стараниям стало возможно объединение Германии.

В нулевых бывший генсек жил довольно уединенно. У него, конечно, были прислуга и охрана. Но семья дочери появлялась нечасто. Зато местные жители постоянно встречали политика в различных местных заведениях и на прогулках.

В 2016 году у Михаила Сергеевича возникли проблемы с опорно-двигательным аппаратом, и он перенес операцию в немецкой клинике. После выписки он принял решение вернуться на постоянное место жительства в Россию. Его возвращение не афишировалось, чтобы не привлекать ненужного внимания к его противоречивой персоне. А особняк в Баварии выставили на продажу.

Московское место жительства

В Подмосковье бывший глава государства живет в одной из деревень на Рублево-Успенском шоссе. Там находится его загородный дом, имеющий статус госдачи. Дом в два этажа уступает по дизайну и роскоши современным особнякам, понастроенным по соседству.

Что интересно, Горбачев не желает обновлять старый дом или менять в нем обстановку. Там все напоминает ему о прежних временах, и он хочет так и дожить свои дни. Дача окружена сосновым бором, где все благоустроено для долгих прогулок.

Горбачев не намерен больше покидать это место, тем более что врачи запретили ему пользоваться самолетами.

КТО – КОГО?

«Мертвая рука» нажала красную кнопку

Атомные подлодки отыграли ядерную контратаку в ходе учений «Гром-2020»

Две атомные подводные лодки, сухопутные расчеты ракетных войск стратегического назначения и несколько дальних бомбардировщиков нанесли удары по целям на территории Российской Федерации. Ими стали полигон Кура на Камчатке, Чижа в Архангельской области и Пембой под Воркутой. Минобороны России отчиталось об успешном завершении стратегических учений «Гром-2020» с участием верховного главнокомандующего – президента РФ **Владимира Путина**. Эксперты не исключают, что в ходе боевой учебы отрабатывался канал управления стратегическими ядерными силами (СЯС) в критической ситуации и без участия человека.

Масштабную тренировку сил ядерного сдерживания еще в прошлом году анонсировал министр обороны России **Сергей Шойгу**. Их проведение должно было подтвердить готовность СЯС к немедленному применению ядерного оружия в случае угрозы безопасности страны. Об этом говорится в опубликованных «Основах государственной политики Российской Федерации в области ядерного сдерживания», где Москва официально заявила, как будет парировать угрозы собственной безопасности. Среди них называются наращивание потенциальным противником на сопредельных с РФ территориях и в прилегающих морских акваториях группировок сил общего назначения, в составе которых находятся средства доставки ядерного оружия; развертывание государствами, которые рассматривают РФ в качестве потенциального противника, систем и средств противоракетной обороны, крылатых и баллистических ракет средней и меньшей дальности, высокоточного неядерного и гиперзвукового оружия, ударных беспилотных летательных аппаратов, оружия направленной энергии.

Председатель комитета начальников штабов (КНШ) ВС США генерал **Джозеф Данфорд**, выступая на слушаниях в комитете по делам ВС сената конгресса, так же открыто говорит, что *«Соединенные Штаты не должны отказываться от политики нанесения превентивного ядерного удара, в будущем при определенных обстоятельствах такой вариант может даже быть рассмотрен на высшем уровне»*.

В этом его поддерживает спецпредставитель президента по контролю над вооружениями **Маршалл Биллингсли**, утверждая, что *«ни один будущий американский лидер не должен подписывать совместное с Россией заявление о недопустимости ядерной войны»*.

По версии Биллингсли, ядерная доктрина РФ носит провокационный характер и предусматривает применение подобных вооружений.

«Я несколько раз сидел за переговорным столом с представителями российского Генштаба, их мнение значительно ухудшилось по этому вопросу. В ходе последней дискуссии они отмечали, что законы военного конфликта, особенно концепция соразмерности, не касается ядерных вооружений», – отметил Маршалл Биллингсли.

На этом фоне нельзя сказать, что учения «Гром» от года к году чем-то существенно отличаются. В 2019 году в них участвовали около 12 тысяч военнослужащих, 213 пусковых установок РВСН, 105 летательных аппаратов различного назначения, в том числе пять стратегических ракетоносцев, 15 надводных кораблей и пять атомных подводных ракетоносцев, а также 310 единиц боевой и специальной техники. В 2020 году, скорее всего, картина была та же. Сути происходящего это не меняет. Россия отрабатывает нанесение массированного ядерного удара по противнику. В отличие от США, где открыто называют сегодня целями для этого Москву и Пекин, легенда российских маневров остается для обывателя нераскрытой. Хотя в Вашингтоне прекрасно понимают канву спектакля.

В этот раз ее разыграли стратегические бомбардировщики Ту-160 и Ту-95МС, вылетевшие с аэродромов Энгельс и Украинка. Согласно опубликованному видео Минобороны, они применили новейшие крылатые ракеты воздушного базирования Х-101 и Х-555. Первая стартовала с борта Ту-95МС, вторая – с Ту-160. Дальность полета этих ракет составляет от 2,5 до 3,5 тысячи километров. Именно ими стратеги стреляли по полигону Пембой под Воркутой.

Также военные показали пуск баллистической ракеты атомного ракетного крейсера проекта 667БДРМ «Карелия» из подводного положения. Он выпустил ракету «Синева». Это одна из самых эффективных стратегических машин. В ходе учений «Стабильность-2008» ею был установлен мировой рекорд дальности полета для ракет данного класса – 11,5 тысячи километров. Эта жидкостная машина считается одной из лучших в своем классе по критерию «масса ракеты к забрасываемому весу». При весе всего в 40 тонн она доставляет на расстояние более 11 тысяч километров до 10 ядерных боеголовок. Все они в этот раз успешно долетели: установленные на машине боеголовки поразили цели на полигоне Кура на Камчатке. Туда же пришли и боевые блоки сухопутной ракеты «Ярс», запущенной из Плесецка под Архангельском.

Заместитель директора Института США и Канады РАН **Павел Золотарёв** подчеркнул два момента, связанных с последними событиями. Первый связан с заявлением Владимира Путина о создании в России *«нового, обладающего практически абсолютной защитой пункта управления, в том числе стратегическими ядерными силами»*, и с тем, что разговор между Москвой и Вашингтоном в области ядерных вооружений идет совсем не о стратегических вооружениях.

Ввод в строй нового пункта управления СЯС связан с системой «Периметр» *(или, как ее называют на Западе, «Мертвая рука». В случае потери связи главы государства, замещающих его лиц со стоящими на боевом дежурстве стратегическими носителями при ядерном нападении система автоматически начнет выполнять программу ответного ракетного удара. – **NEWS.ru**)*. Это говорит о том, что Россия фактически обеспечила себе избыточные возможности по преодолению любой НПРО. Они еще возрастут с принятием на вооружение тяжелой стратегической ракеты «Сармат», что сделает «обезглавливание» российской системы управления СЯС американскими ракетами средней дальности типа Pershing II невозможным. Похоже, американцы этого еще не осознали и говорят совсем о других вещах. Прошедшие учения могут говорить о том, что в России был испытан сигнал глобального управления СЯС.

По словам Павла Золотарёва, и Джозеф Данфорд, и Маршалл Биллингсли говорят о региональном сдерживании, где мировая группировка их сил значительно превосходит нашу и где они планируют использовать ракеты средней и меньшей дальности в неядерном исполнении для сдерживания России. Москва же делает акцент на стратегическом, глобальном доминировании, что, собственно, и должны были показать учения «Гром-2020».

Дмитрий ЛИТОВКИН.

СЛЫШАЛИ?

Илон Маск хочет распродать свое имущество ради заселения Марса

Распродать все свое имущество ради заселения Марса решил самый богатый человек в мире, основатель компаний SpaceX и Tesla **Илон Маск**.

Маск считает, что строительство города на другой планете потребует существенных вложений. Это одна из причин, вынуждающих его распродавать имущество. Кроме того, бизнесмен намерен показать, насколько решительно он настроен, сообщает издание *Business Insider*.

«У меня не останется практически ничего ценного с финансовой точки зрения, не считая акций компаний», – цитирует его издание.

Маск добавил, что, если на работе возникнет напряженная ситуация, он лучше будет спать прямо на фабрике или в офисе. Однако предприниматель понимает, что какое-то жилье нужно для его детей. При этом он считает, что для этих целей его можно снимать *«или еще что-нибудь»*.

Ранее сообщалось, что состояние Маска на сегодняшний день оценивается в более чем 185 миллиардов долларов. Таким образом, он обогнал основателя компании Amazon **Джеффа Безоса**.

Маск пообещал в ближайшие шесть лет доставить человека на Марс. По словам основателя компании SpaceX, данный срок может оказаться и меньшим, например четыре года, но для этого потребуется благоприятное стечение обстоятельств.

СТАЛО ИЗВЕСТНО

…На 102-м году

Основатель Института теоретической физики имени Ландау и старейший академик РАН **Исаак Халатников** умер 9 января в возрасте 101 года.

Он был аспирантом Льва Ландау, вместе с которым, как указано на сайте РАН, создал теорию квантовых жидкостей.

Другими направлениями работы Халатникова были квантовая теория поля, релятивистская астрофизика.

Кроме того, Халатников участвовал в разработке атомной и водородной бомб, уточняет сайт Академии наук России. Также ученый создал Институт теоретической физики имени Ландау в РАН и был его первым директором (с 1964-го по 1992 год).

Народная Воля http://www.nv-online.info
12 СТУДЗЕНЯ 2021 г.

ПАМЯТЬ

Сегодня, 12 января, ему, гениальному Музыканту XX столетия Владимиру Мулявину, исполнилось бы 80 лет. К сожалению, в 2003 году, спустя несколько месяцев после автомобильной аварии, Великий Песняр ушел в Вечность.

В библиотеке «Народной Воли» есть книга воспоминаний, интервью, исследований, подготовленная к изданию в память о знаменитом Музыканте Людмилой Крушинской. Одна из ее глав посвящена дружбе и творческому сотрудничеству двух МАЭСТРО – Владимира Мулявина и Игоря Лученка. Прославленного композитора, к сожалению, уже тоже нет среди нас. Но остался его рассказ о легендарном Песняре.

Игорь ЛУЧЕНОК:

«Нота сорвалась и заалела...»

Огромный талант и редкий самородок

С Володей Мулявиным меня связывала длительная дружба, которую можно охарактеризовать поэтическими строками: «Были встречи долгими, коротко прощание». Я много раз проведывал его во время болезни – и в Минске, и в Москве, и первыми после операции Володиными словами ко мне были: «Игорь, мы еще споем!..» Но судьба распорядилась иначе...

Сейчас я хочу вспомнить не тяжкие часы и дни горестного прощания с великим Песняром, а те, когда мы вместе создавали многочисленные песни и рок-оперу «Гусляр», когда с гастролями весело и задорно колесили по республикам бывшего Советского Союза, по дальним и близким зарубежным странам, получая от благодарной публики шквал аплодисментов и горы цветов.

И хотя я знал его много лет, все равно он остался для меня неразгаданной до конца тайной. Это был, без всякого преувеличения, не только огромный талант, но и редкий самородок. Да, именно так: самородок. Никаких консерваторий он не кончал, да и в Свердловском музыкальном училище проучился всего три года, постигая грамоту игры на балалайке и гитаре. Всего остального он достиг своим собственным трудом, потому что беззаветно любил Искусство. Вот, наверное, за эту самоотверженную величайшую любовь к музам и привела его судьба на вершину музыкального Парнаса. Как когда-то судьба вознесла до вершин мало кому известного самодеятельного французского композитора, бельгийца Пьера Дегейтера за его «Интернационал».

И нет ничего удивительного в том, что мы, члены правления, по моему предложению, приняли Владимира Мулявина в Союз композиторов – приняли человека не только без академической школы, композиторского диплома, но и вообще без классического базового образования, что противоречило нашему уставу. Утверждать решение правления Белорусского союза композиторов должны были в Москве. Но Володя стал исключением из правил и для Москвы. Мулявина единогласно утвердили не только членом Союза композиторов СССР, но и членом всесоюзного Музыкального фонда: свое веское слово сказали Тихон Хренников и Александра Пахмутова, а они, неоспоримые музыкальные авторитеты, знали, что за талант перед ними. Так что формула «он сам себе сделал имя» целиком и полностью относится к моему Володе Мулявину.

«Чырвоная ружа...». Москва. 2001 год.

Начало блестящего восхождения

А познакомились мы в конце 1960-х. Тогда я жил со своей семьей за филармонией, на улице Берестянской, 17. У жены была подруга Оля. Она пригласила меня на концерт «Лявонаў», о которых я уже слышал от Эдуарда Мицуля. Эдик однажды подходит ко мне и говорит, что тут, мол, при филармонии, появились какие-то «Лявоны» с их лидером Мулявиным, они что-то там экспериментируют, ищут, не грех бы их послушать. В один прекрасный весенний вечер я и пошел вместе с женой и Олей на концерт «Лявонаў». Зал филармонии был забит битком – ни одного свободного места. После концерта и состоялось мое первое знакомство с Мулявиным.

Жил он тогда в коммунальной квартире на Ленинском проспекте, над кинотеатром «Центральный». Както я заглянул к нему домой – шел 1969 год. Володи не было, но меня радушно встретила его супруга, артистка эстрады Лида Кармальская. Зашел в небольшую квартиру, по которой весело бегали ручные белые мыши. Я сказал, что принес новую песню на стихи Михаила Ясеня «Какая же ты, Венера», хотел бы показать Володе. Кстати говоря, эта песня так и не вышла в свет.

Через некоторое время в филармонии состоялся мой авторский вечер, на нем впервые появились великолепно представленные «Песнярами» шлягеры «Алеся» и «Спадчына», которые потом стали классикой. Хотя по-настоящему, еще до этого, Володя покорил меня своей «Александрынай», а потом «Завушніцамі». А на IV Всесоюзном конкурсе эстрадной песни за великолепное исполнение моей песни «Хатынь» «Песняры» были удостоены 2-й премии. Именно с этого времени, с осени 1970 года, Володя Мулявин с «Песнярами» начал свое блестящее восхождение на музыкальный Олимп.

Музыкальная «трансформация»

Работая с Мулявиным (мы вместе с ним сделали двадцать пять песен), я видел, насколько талантлив этот человек, хотя тогда гением его не считал. И был убежден, что высшее музыкальное образование ему не повредило бы, в чем и удостоверился на одном примечательном факте. Помню, как после концерта Святослава Рихтера в нашей филармонии Володя грустно так сказал мне: «Знаешь, Игорек, после того как я послушал этого гениального пианиста, мне не хочется брать в руки гитару...»

Как шла музыкальная «трансформация» Мулявина? Во-первых, я настойчиво тянул его в гущу комсомольской жизни. Тогда комсомол – это не только собственно молодежные концерты, новые темы, новые песни, но и творческие поездки по стране, комсомольские семинары деятелей литературы и искусства, дававшие свежий приток сил и вдохновения. Володе все это нравилось, и не случайно он стал лауреатом премии Ленинского комсомола Беларуси, а затем и ВЛКСМ. И не случайно «комсомольский композитор» Александра Пахмутова подарила именно «Песнярам» такие выдающиеся хиты, как «Беловежская пуща» и «Белоруссия».

Конечно, у Мулявина уже в то время были и свои завистники, и противники, и недоброжелатели, которые пытались всячески помешать восхождению «Песняров». Однако должен заметить, что комсомол всегда помогал Володе, начиная от первого секретаря ЦК ВЛКСМ Евгения Тяжельникова и заканчивая Центральным комитетом нашей республиканской комсомольской организации (секретари ЦК ЛКСМБ Геннадий Жабицкий, Владимир Подрез, Вячеслав Радомский).

Во-вторых, немаловажную роль в творческом становлении Мулявина сыграли поездки, которые он неоднократно совершал вместе со мною на Белорусское Полесье. Задолго до знакомства с Володей, еще в студенческие годы, мне уже приходилось бывать в этих краях в фольклорных экспедициях, где я записывал народные песни, которые бытовали там в чистом, первозданном виде. Поэтому ясно представлял себе примерные ориентиры нашего путешествия.

«Какое богатство, какое богатство!..»

И вот я сел за руль, и мы с Мулявиным и Кашепаровым через Гомель отправились на Полесье – сначала в Лоевский район, почти на границу с Украиной, потом на запад Гомельской области, поближе к Брестчине, – в Житковичский район, где нас ждал древний город дреговичей Туров.

«Во весь голос». 1987 год.

Словом, проехали те места, где когда-то жили и работали великий белорусский просветитель Кирилл Туровский, просвещенные магнаты Сапеги, Потоцкие, Свидригайлы, Глинские, Острожские. Где жили простые люди, которые через столетия донесли до нас самое дорогое духовное сокровище – песни, напевы, легенды, мелодии, танцы, обряды, праздники.

Мне было интересно наблюдать за Володей, как он, русский человек, восторженно, словно ребенок, впитывал в себя народный белорусский мелос, как он слушал и торопливо записывал чудесные песни, которые нам дарили старики и старушки. А потом всё повторял: «Боже мой, какое богатство, какое богатство!..» Помню, в Турове записывали одну бабку. Она спела нам такую песню, от которой Володя был в неописуемом восторге:

Ой, пайду я у лясочак,
Дай вырву лісточак,
Дай панакрываю
Мілага слядочак...

В Житковичах мы встретили тоже одну бабульку, которая подарила нам несколько замечательных старинных песен. Она жила одна, сын ее бросил, подался в Сибирь, и нам ее стало жалко. Зашли с Мулявиным в райком комсомола. Там нас принял какой-то человек. Оказался секретарем райкома. Мы ему: так и эдак, надо помочь бабке, она совсем одна, пусть, мол, местные пионеры-тимуровцы ей помогут, а то помрет. А в ответ: поможем, только организуйте нам шефский концерт! Концерт организовали. А тот секретарь райкома комсомола спустя годы стал председателем Минского облисполкома. Зовут его Николай Домашкевич.

Через некоторое время, в 1974-м или 1975 году, мы совершили вторую поездку в те же самые места. На этот раз вместе с «киношниками» «Беларусьфильма», которые снимали картину под названием «В земле наши корни». Фильм о том, как рождалась народная песня.

Недоверие мэтров

Короче говоря, так я знакомил уральца Мулявина с неизвестным для него белорусским фольклором, который в разных регионах Беларуси имеет свои неповторимые черты. А меня, в свою очередь, когда-то приучили к фольклору Григорий Романович Ширма и Геннадий Иванович Цитович.

Кстати говоря, оба этих выдающихся человека отнеслись к Мулявину и его «Песнярам» подозрительно. Помню, Цитович говорил: «Они мамку превращают в обезьянку» («мамка» – это народная песня). А Ширма ему вторил: «Какие-то африканские ритмы». Правда, незадолго до смерти Григорий Романович признал за «Песнярами» то, что потом озвучил Петр Миронович Машеров.

Тогда в Минске проходил Всесоюзный фестиваль советской песни, и Машеров принимал у себя в кабинете деятелей культуры – Пахмутову, Добронравова, телеведущую популярной передачи «Музыкальный киоск» Белянчикову, меня и еще кого-то. Беседа продолжалась три часа. И когда Петр Миронович начал хвалить «Песняров» (Мулявина не было), я так лукаво напомнил ему мнение по этому поводу Ширмы и Цитовича. На что Машеров ответил, что они как собиратели фольклора и композиторы сделали свое великое дело, но благодаря «Песнярам» белорусская песня стала известной не только в Советском Союзе.

Мятежный и беззащитный

Должен сказать, что Петр Миронович до самого последнего дня своей жизни внимательно следил за «Песнярами», помогал им и высоко ценил Мулявина, не раз приглашал нас к себе. Эти встречи запомнились. Помню, он однажды сказал нам: «Если напьется слесарь Тютькин – это полбеды, если же попадется на этой почве Мулявин или Лученок – это нехорошо». С Машеровым я был и на молодежном фестивале в Гаване, где встречались с Фиделем и Раулем Кастро.

В конце 2000 года я снова побывал на Кубе, на этот раз в составе делегации, которую возглавлял Президент Республики Беларусь Александр Лукашенко. Я пел кубинцам свои песни, из которых всем особенно понравилась песня про Эрнесто Че Гевару (стихи Г.Буравкина в переводе Н.Добронравова). Ко мне подошел Фидель, крепко пожал руку и сказал: «А вы такой же мятежный, как и я!..»

По своему характеру Володя тоже был «мятежным», беспокойным человеком, если дело касалось творчества. Я хорошо знал его как композитора, аранжировщика, «песняровского» администратора и как просто замечательного человека – за тридцать три года знакомства вместе, как говорится, съели не один пуд соли. И «сладкий» вкус этой соли нам приходилось испытывать не только во время нашей совместной работы над песнями, балладами и крупноформатными произведениями, но и в многочисленных гастрольных поездках по стране и миру и в личном общении друг с другом.

Сколько я его знал, он постоянно был чем-нибудь занят: то устраивал бытовые дела своих артистов, то пробивал свой новый репертуар через соответствующие инстанции, то проводил бесконечные репетиции, вместе с художниками обсуждал новые эскизы «песняровских» костюмов, то следил за оформлением документов на зарубежный выезд ансамбля, где-то выбивал новую музыкальную аппаратуру, строил планы создания своей студии и так далее.

И вместе с тем он был человеком незащищенным, его часто обманывали, обижали и предавали. Он возмущался, когда пиратские диски

Народная Воля
http://www.nv-online.info
12 СТУДЗЕНЯ 2021 г.

с записями «Песняров» появлялись в продаже то здесь, то там и даже в Швейцарии, – а что он мог сделать? А сколько его критиковали! Даже за великолепную программу «Через всю войну», которая как бы не вкладывалась в привычные рамки патриотической тематики. Еще раньше доставалось ему и за рок-оперу «Песня пра долю», и за многие песни. Но Мулявин всегда оставался самим собой. Ибо человек он был независимый, с истинным славянским духом. И его музыка – это не «попса», а национальное достояние, предназначенное самым разным поколениям. И для разных народов!

Однако большей частью все нанесенные обиды, нервные стрессы, нравственные перегрузки Володя носил как бы в себе, в не очень здоровом сердце, не выставляя свое состояние напоказ окружающим. Для него в мире существовала только Музыка и ничего более.

«Русское вторжение на рок-фронте»

Как-то я пытался ввести его в политику, пригласил на какое-то заседание московского политического бомонда. Так Володя сбежал в первом же перерыве! Зато концертные гастроли он любил, считая их важнейшим делом своей жизни. На публике он проверял себя: что получилось у него и что не получилось. Отсюда складывалась его репертуарная политика.

Особенно запомнилась первая поездка «Песняров» в США зимой 1976 года. В репертуаре ансамбля было несколько моих песен, в том числе «Вераніка», «Жураўлі на Палессе ляцяць», «Алеся», «Хатынь», «Добры вечар, дзяўчыначка...» и другие. И, конечно, я волновался: как примут нас американцы? Приняли более чем хорошо, назвав наши гастроли «русским вторжением на рок-фронте».

Концерты во всех городах и на всех эстрадных площадках проходили с одинаковым успехом. «Песняры» выступали вместе с популярным американским ансамблем «New Christie Minstrels». И на последних концертах уже пели вместе, по-белорусски, по-русски и по-английски, – «Расцвела сирень», «Купалінку», «Белоруссию», мою «Вераніку», «Дорогой длинною...». За десять дней гастролей мы проехали на автобусе множество штатов, проделав в общей сложности свыше двух тысяч миль. И всюду – с аншлагами.

Для меня эта поездка стала хорошим экзаменом, проверкой качества моих и мулявинских песен. А самое главное – мы еще больше сдружились. Я жил с Володей в одном гостиничном номере на протяжении всей поездки, и нашим разговорам не было конца. По-новому увидел и оценил талант и человеческие качества «Песняров» – Толи Кашепарова, Саши Демешко, Леонида Борткевича, Влада Мисевича, Лени Тышко и других музыкантов и солистов ансамбля.

Хорошо отозвались о нас средства массовой информации, радио «Голос Америки» и кинематографисты. Владимира Мулявина журналисты называли ярким музыкантом-виртуозом, оригинальным композитором и самобытным аранжировщиком, который владеет широкой творческой палитрой – от пронзительной лирики до драматизма, от юмора до эпической балладности. И он, главный Песняр ансамбля, не скрывал своего удовлетворения. Хотя и во время репетиций, и до, и после концертов, и на многочисленных пресс-конференциях ему как организатору приходилось нелегко.

А разве можно забыть поездку в Нью-Йорк в 1991 году, когда «Песняры» в главной библиотеке ООН давали премьеру программы «Вянок», посвященную 100-летию со дня рождения Максима Богдановича? На этот раз «Песняры» дали еще два концерта – в загородной миссии представительства России, Украины и Беларуси и перед белорусской диаспорой.

Пресса писала тогда: «*Упершыню ў нашым эстрадным мастацтве створаны песенны спектакль на фальклорнай аснове. Можна гаварыць пра песенны тэатр Уладзіміра Мулявіна. З уласцівай кіраўніку музычнай інтуіцыяй яму ўдалося падабраць салістаў так, што іх галасы, розныя па дыяпазоне, амаль не адрозніваюцца па тэмбры. Галасы зліваюцца не толькі адзін з адным, але і з усімі музычнымі інструментамі – дудачкай, жалейкай, лірай, скрыпкай, гітарай, бубнам. А гэта і ёсць характэрная рыса менавіта народнай музыкі. «Песняры» ідуць сваёй дарогай, дарогай пошуку...*» Эта цитата приведена в книге Владимира Липского «Басанож па зорках», посвященной моей жизни и творчеству.

«Песню надо выращивать»

Да, дорогой поисков, непростых, но всегда интересных и захватывающих, шли мы с Володей более тридцати лет. Я себя в шутку называю «доктором наук по мелодизму». Такую «степень» Бог дал и Мулявину. Самое интересное, что, когда Володе показывали новую песню, он никогда сразу не говорил, хорошая эта песня или плохая с его точки зрения. Однажды я не выдержал и спросил, почему он так делает: интригует ли или просто демонстрирует свое безразличие? А он в ответ: песня, мол, не может сразу быть хорошей или плохой. Песня – как ребенок. Мало родить ребенка, надо еще его и воспитать. Так и песня – ее надо всегда выращивать. И Володя это делал замечательно. В результате я сегодня уже и не знаю, где моя нота, а где его. Он расширял музыкальную форму, дописывал вступление, финал, проигрыши. Мелодию менял редко, однако, кажется, и тут выправлял некоторые ноты. Он чувствовал песню – чувствовал сердцем, интуицией.

Однажды я привел к нему одного композитора, тот начал предлагать Мулявину свои песни и потихонечку, как говорится, «давить». Володя все внимательно выслушал, но ни одной песни так и не взял...

Вспоминаю своего «Гусляра». Когда-то, еще «на заре туманной юности», в качестве своей дипломной работы я написал кантату по поэме Янки Купалы «Курган». Мне захотелось на языке вокально-симфонической музыки донести до публики эту прекрасную поэму-легенду о противостоянии Гусляра и Князя. Кантата, на мой взгляд, получилась нормальной, такой классической, традиционной. Она исполнялась в больших концертных залах, Борис Ипполитович Райский записал ее на радио – и получилась традиционная классическая кантата для симфонического оркестра. Правда, я не все стихи Янки Купалы туда ввел.

Прошло какое-то время, и мне захотелось ее доработать. Через год после окончания консерватории я снова вернулся к кантате, переработал ее и дополнил. А к столетнему юбилею поэта на основе этой же поэмы я создал музыкальную поэму-легенду под названием «Гусляр» специально для вокально-инструментального ансамбля «Песняры». На этот раз с помощью Мулявина воспроизвел весь купаловский поэтический текст – от первой до последней строчки. И, прослушав все это, Володя взялся за аранжировку, органически введя в это музыкальное полотно элементы джаза, рок-музыки. Изменился финал легенды. В кантате он трагический, а в поэме-легенде – оптимистический, мажорный. Гусляр погибает, но его музыка и песни вечно живут, чтобы трогать людские сердца, – «*пад звон-песню жывучых гусляравых струн для ўсіх папараць-кветка ўзыходзіць*». На эту непростую работу ушло почти два года. И Володю Мулявина с полным правом я считаю соавтором этого произведения.

С самодеятельными артистами Гродненщины. 1981 год.

Впрочем, он шлифовал многие мои даже уже готовые песни. Когда, например, я написал «Спадчыну», ее тут же Тамара Раевская и Леонид Смелковский записали на радио, получилась красивая, но, в общем, традиционная мелодия. А Мулявин взял да и добавил вступление, проигрыш и коду в финал – и песня зазвучала совсем по-иному.

То же самое произошло и с песней «Жураўлі на Палессе ляцяць». Музыка целиком моя, но Володя сделал так, что одна строка песни в финале много раз повторяется: «*Жураўлі ляцяць... Жураўлі ляцяць...*» То есть он расширил первоначальную форму до крупного размера. Скажу больше: его всегда тянуло к крупной форме, к большим, монументальным полотнам, к которым можно отнести композиции «Песня пра долю», «Во весь голос», «Через всю войну», «Вольность». Он мне говорил в шутливой форме: «Ой, Игорь, вот пропел песню три минуты и кланяюсь публике. Пропел еще одну – опять на поклон... Мне это надоело...»

Как рождается песня? Как, скажем, появились мулявинские «Александрына» или «Завушніцы», «Чырвоная ружа» или «Крик птицы»? Как рождались мои песни? Наши песни? Это трудно объяснить, в этом рождении скрыта некая тайна, как и во всяком большом искусстве. Помню, как я впервые прочитал стихи Максима Богдановича «Вераніка», которые сам автор назвал «Вершаванае апавяданне». А в этой маленькой поэме есть замечательный эпилог «Ізноў пабачыў я сялібы...», который и лег в основу моей песни «Вераніка». Я читаю строки:

Я ў сад пайшоў... Ўсё глуха, дзіка,
Усё травою зарасло.
Няма таго, што раньш было,
І толькі надпіс «Вераніка»,
На ліпе ўрэзаны ў кары,
Казаў вачам аб тэй пары...

– и в голове бродит лукавая мысль: нехорошо дерево резать, нехорошо... Вот такие смешные штучки иногда приходят на ум, когда берешься за что-то серьезное. Потом эту песню Мулявин отшлифовал, сделал свои два такта вступления и финал, коду-хвост придумал. Получилась песня как бы «на двоих», и ее прекрасно исполнил с симфоническим оркестром (!) Леонид Борткевич в Ярославском оперном театре. И в этой песне, ставшей классикой, Володя опять-таки расширил форму, переведя ее от сугубо лирического начала к более драматической интонации.

Вместе с Мулявиным мы сделали и песню «Ганулька» на стихи Якуба Коласа «Каханне». Когда у Володи прихватило почки, я отвез его в Трускавец, в санаторий, где был у меня друг, замечательный врач-хирург. Он устроил нас в шикарную гостиницу, в комнату на двоих – и мы лечились. Бывало, Володя глотнет рюмку коньячку – и в ванну, чтобы «пошли камни». И – шли. Вот за таким процессом лечения и появилась «Ганулька», наше общее «дитя»: кто-то написал запев, кто-то припев и так далее. Вот и получилась красивая и ласковая мелодия на красивые коласовские слова:

– Скажы мне, Ганулька,
Ці любіш мяне?
– Люблю, – ты сказала,
– Аж сэрца мне схне!

«Мы еще споем...»

Должен сказать, что Мулявин обладал удивительно тонким музыкальным вкусом. Прежде чем взять в свой репертуар песню, даже на первый взгляд очень хорошую, он долго «мозговал», прикидывал, думал. Специально для «Песняров» я однажды написал песню «Полька беларуская» на стихи Леонида Дранько-Майсюка. Так Володя сказал, что она не в стиле «Песняров». Конечно, я благодарен Ярмоленко и его «Сябрам», где эта песня зазвучала и стала шлягером. Но факт есть факт. Володиному вкусу угодить было непросто, хотя у него со мной был самый плодотворный творческий альянс. И больше всего он спел песен моих. Самая последняя, которую мы записали с Володей, была «У тым сяле» на стихи Нила Гилевича. А еще перед этим, когда шла война в Югославии, Мулявин сделал и записал новую аранжировку моей «Хатыни» и успел ее озвучить на своих концертах в Минске и Бресте.

20 декабря 2002 года, когда Володя уже лежал в московской нейрохирургической больнице Института имени академика Н.Н.Бурденко, я приехал навестить его, поддержать морально и согласовать с ним содержание нового 120-минутного диска с 21 моей песней в аранжировке Мулявина, который должен был выйти на нашей государственной фирме РУПИС; часть тиража предназначалась для продажи, часть – для меня и часть – для Володи.

Он чувствовал себя относительно неплохо, был рад моему приходу, рад, что вот-вот появится наш новый диск, улыбался. И хотя с дыханием и двигательными функциями были серьезные проблемы, да и сердце барахлило, он был полон оптимизма. Я по жизни считаюсь неисправимым оптимистом, но в этом отношении оптимизм Володи был посильнее моего. Он действительно верил, что «мы еще споем». Просил меня поговорить со Всеволодом Жуковским из Марьиной Горки (этот мастер изготавливал для «Песняров» музыкальные инструменты и ранее), чтобы тот сделал для него лиру.

Да, творчество – это тайна. И никому ее не дано разгадать. Помню, когда я был в Кремлевском Дворце съездов на вечере памяти Мулявина, ко мне подошла молодая московская певица Барбара. Она пела на концерте мою песню «Зачарованая мая» из репертуара «Песняров». И разве не тайна в том, что в Москве девушка пела на белорусском языке песню из мужского репертуара? Опять-таки – дух Владимира Мулявина. Не иначе.

Мулявин и Лученок среди творческой молодежи.

Гордость Беларуси «Песняры» и «БелАЗ». 1 мая 1986 года.

Народная Воля http://www.nv-online.info
12 СТУДЗЕНЯ 2021 г.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Аляксандр АПЕЙКІН: «Гатовы да адкрытай дыскусіі з любым чыноўнікам Міністэрства спорту»

Ці будуць уведзены санкцыі ў дачыненні да Нацыянальнага алімпійскага камітэта?
Пройдзе альбо не ў Мінску чэмпіянат свету па хакеі?
Ці гатовы “праўладныя” спартсмены да дыскусіі з апанентамі?
На гэтыя і іншыя пытанні “Народнай Волі” адказвае выканаўчы дырэктар Фонду спартыўнай салідарнасці ***Аляксандр АПЕЙКІН.***

– Ці падтрымліваеце вы зараз сувязь з Міжнародным алімпійскім камітэтам?

– Паміж намі нармальныя працоўныя стасункі, зараз накіроўваем у МАК дадатковую інфармацыю пра парушэнні правоў спартсменаў у Беларусі. І, натуральна, будзем займацца тымі дамоўленасцямі, якія яшчэ раней былі заключаны з Міжнародным алімпійскім камітэтам.

Нагадаю, што МАК даваў гарантыі беларускім атлетам пра іх допуск да ўсіх міжнародных спаборніцтваў і кваліфікацыйных мерапрыемстваў. Зараз абменьваемся лістамі, інфармацыяй і гэтак далей.

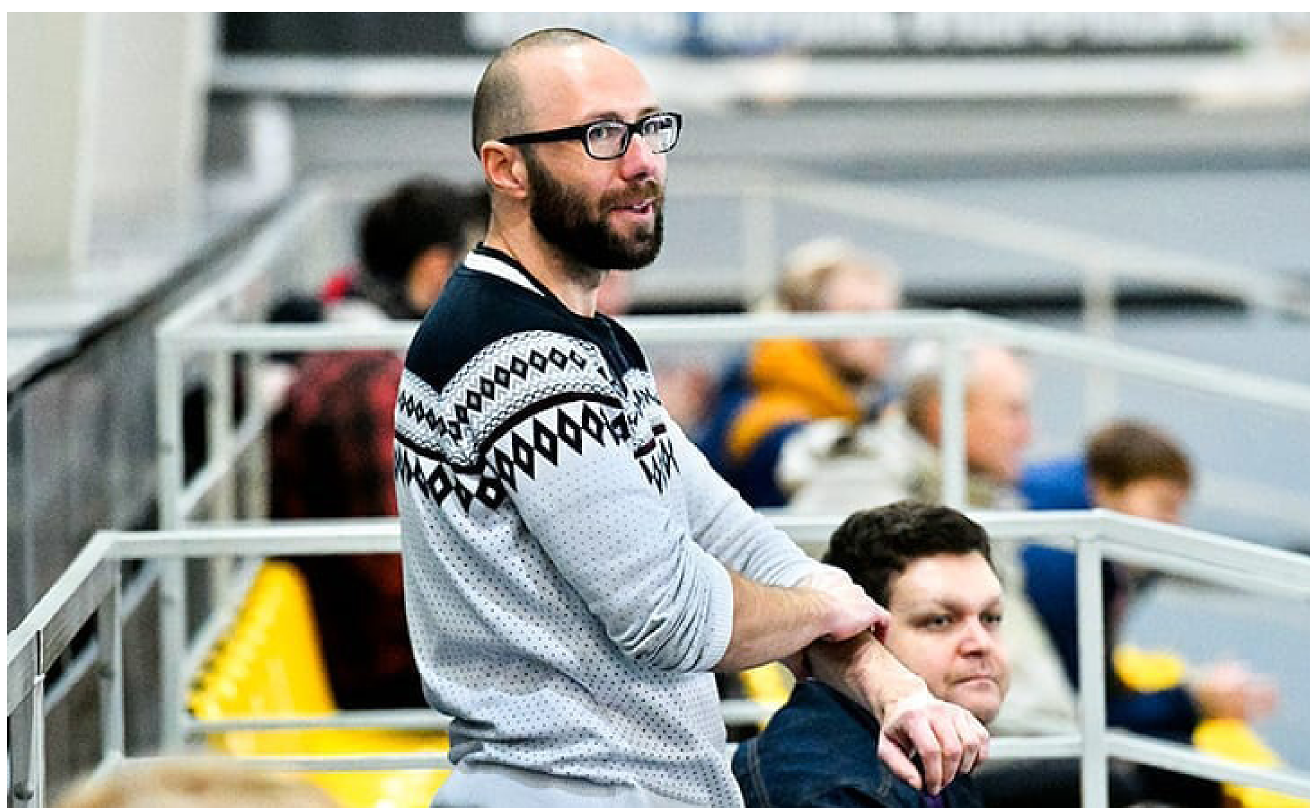
– Пытанне санкцый з боку МАК у дачыненні да Нацыянальнага камітэта Беларусі пакуль павісла ў паветры. Калі яно можа быць вырашана?

– У гэтым месяцы фонд будзе падводзіць вынікі, што ў нас атрымалася ў гэтым накірунку, але, скажу шчыра, гэта не прыярытэтнае пытанне. Акцэнт робім на тое, каб Міжнародная федэрацыя хакея (IIHF) забараніла правядзенне ў Мінску вясной гэтага года чэмпіянату свету па хакеі. У нас была запланавана сустрэча з кіраўніком IIHF Рэнэ Фазелем, але, відаць, яна адбудзецца пасля таго, як той прыедзе ў Мінск.

У прыярытэце ў нас таксама дабіцца забароны на правядзенне ў Мінску этапа Кубка свету па фрыстайле ў лютым гэтага года і чэмпіянату свету па пяцібор’і.

А ўвогуле, у Фонду спартыўнай салідарнасці зараз некалькі асноўных накірункаў. Першы – інфармаванне міжнародных федэрацый аб немагчымасці правядзення ў Мінску буйных спартыўных спаборніцтваў у сувязі з тымі падзеямі, што адбыліся ў краіне пасля выбараў. Другі накірунак – падтрымка атлетаў і спецыялістаў, якія пацярпелі за сваю грамадзянскую пазіцыю. Мы зараз дапамагаем фінансава і юрыдычна, арганізоўваем зборы, кансультуем.

Трэці важны накірунак – адукацыя для спецыялістаў у галіне спорту і для тых спартсменаў, якія плануюць завяршыць кар’еру і затым працаваць у спартыўнай галіне. Будзем прапаноўваць курсы па спартыўным менеджменце, спартыўнай

журналістыцы і гэдак далей.

І, натуральна, пачынаем працаваць над праектам правядзення спартыўнай рэформы ў Беларусі.

– Калі казаць пра фінансавую дапамогу…

– Яна ёсць, дапамагаем атлетам чым можам. Людзі, якія рыхтуюцца да Алімпійскіх гульняў ці сур’ёзных міжнародных спаборніцтваў, маюць нашу падтрымку, бо страцілі дзяржаўную – толькі таму, што выказаліся за справядлівасць.

Марафонка Вольга Мазуронак, дзесяціборац Андрэй Краўчанка, лёгкаатлетка Святлана Кудзеліч і іншыя – усе яны атрымалі фінансавыя магчымасці рыхтавацца да Гульняў, на якіх і збіраюцца выступіць.

– Пад якім сцягам?

– Яны будуць выступаць як нейтральныя спартсмены, МАК гэта не забараняе.

– Пасля таго як пад лістом супраць гвалту і сфальсіфікаваных выбараў паставілі подпісы тысячы вядомых трэнераў і спартсменаў Беларусі, з’явіўся і праўладны “адкрыты зварот спартыўнай грамадскасці”, пад якім падпісаліся каля 5 тысяч чалавек. Праўда, там аказаліся і супрацоўнікі райвыканкамаў, і “спартсмены-аматары” і тыя, хто наогул упершыню даведаўся, што ставіў недзе свой подпіс…

– Мне падаецца, што ў беларускіх чыноўнікаў пэўны крызіс жанру, бо нешта сваё крэатыўнае яны прыдумаць не могуць, а таму капіруюць тое, што прыдумалі да іх. А гэты “адкрыты зварот” – яшчэ адзін добры прыклад дабраахвотна-прымусовага выражэння як быццам бы сваёй пазіцыі.

Мы, дарэчы, пра гэта таксама праінфармавалі Міжнародны алімпійскі камітэт, бо гэта паказвае, як сёння ў Беларусі ціснуць на спартсменаў, прымушаюць ставіць подпісы нават тады, калі чалавек і не хоча гэтага рабіць. Не паставіш – здымуць са стаўкі, адлучаць ад спаборніцтваў.

Я не ведаю, навошта ўвогуле падрыхтавалі гэты зварот. Што хацелі паказаць і што паказалі? Усім нармальным людзям зразумела, як збіраюцца подпісы пад такімі лістамі. Як добра выказаўся былы галоўны трэнер маладзёжнай зборнай Беларусі па хакеі Аляксандр Румо: “Людзі распісаліся ў ведамасці на харчаванне”.

Дарэчы, да нас дайшлі звесткі, што з’яўленне гэтага “адкрытага зварота” – ініцыятыва нават не Міністэрства спорту і турызму ці Нацыянальнага алімпійскага камітэта. Кажуць, што гэтая цудоўная ідэя прыйшла зусім з іншых кабінетаў.

– Напрыканцы мінулага года ў прамым эфіры адбылася дыскусія паміж баскетбалісткай Аленай Леўчанка, якая не так даўно адсядзела на “сутках”, і маладым перспектыўным лёгкаатлетам Паўлам Недасекавым, які падпісаў праўладны ліст. Ці патрэбны і надалей такі дыялог паміж прадстаўнікамі розных бакоў?

– Безумоўна, бо такія размовы якраз і выкрываюць усю безыдэйнасць той часткі спартсменаў, якая выступае “за стабільнасць”.

Я, напрыклад, хоць заўтра магу падыскутаваць з любым чыноўнікам Міністэрства спорту ці Нацыянальнага алімпійскага камітэта. Можна адкрыта гэта зрабіць, і сёння ў іх пытаю: “Вы да гэтага гатовы?”

– Думаеце, што жадаючых не знойдзецца?

– Не знойдзецца, бо ім давядзецца адказваць на простыя, але нязручныя пытанні. Таму я нават з павагай стаўлюся да Паўла Недасекава, які не пабаяўся ўзяць удзел у адкрытай дыскусіі. Выглядаў ён, натуральна, не вельмі зграбна, але ж чалавек не схаваў галаву ў пясок, як страус.

– Спартыўныя чыноўнікі раз-пораз закідваюць камяні ў агарод Фонду спартыўнай салідарнасці. Маўляў, у беларускім спорце ўсё цудоўна, а хтосьці хоча іх ачарніць…

– Гэта выглядае як элементарная хлусня, бо мы жывём не ў савецкія часы, калі ў людзей былі тры тэлеканалы і некалькі цэнтральных газет і толькі адтуль яны маглі нешта даведацца. Зараз праўду не схаваеш, яна становіцца вядомай умомант, і калі чалавек хоць крыху варушыць мазгамі, то можа супаставіць розныя факты і зрабіць для сябе правільную выснову.

Я ведаю, якую пазіцыю хацеў бы прэзентаваць Нацыянальны алімпійскі камітэт Беларусі перад МАКам, але не разумею, на каго разлічана гэтая прэзентацыя. Усе вельмі добра ведаюць, што насамрэч адбывалася і адбываецца ў Беларусі.

Можна казаць, што ўсё зроблена ў межах нацыянальнага заканадаўства, але гэта парушае Алімпійскую хартыю, за што Міжнародны алімпійскі камітэт і ўводзіць санкцыі. А Алімпійская хартыя парушана, мы прывялі ў доказ больш за 70 выпадкаў, якія паказваюць сістэмнасць парушэнняў. І спрачацца з гэтым немагчыма. Можна толькі вешаць локшыну на вушы.

– Думаеце, што санкцыі да НАК Беларусі – гэта рэальнасць?

– Так, калі не будзе зменена палітыка ў дачыненні да спартсменаў і трэнераў. Ім закрываюць рот, даводзяць, што чалавек не мае права і слова сказаць, выказаць уласную пазіцыю. Звальняюць за іншадумства. Гэта няправільна, і з гэтым мы будзем змагацца самымі рознымі спосабамі. Няхай рыхтуюцца.

– Вы, Аляксандра Герасіменя, некаторыя іншыя спартсмены зараз знаходзіцеся за межамі краіны. Не сумуеце па Беларусі?

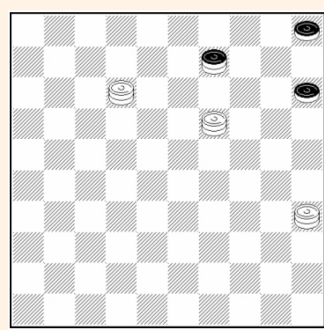
– Мы працуем у беларускай прасторы, таму няма адчування адарванасці ад беларускага жыцця. Мы ўсё роўна на сваёй Радзіме, мы разам з нашымі аднадумцамі.

Алесь СІВЫ.

ШАШКІ

Міжнародныя эцюды

Знаёмім з новымі знаходкамі ветэрана шашачнай кампазіцыі (яму зараз 84 гады) у жанры “эцюды-100” мінчаніна **Леаніда Рыбакова.**

№1 (гл.дыяграму) **Белыя**: дамкі 12, 19, 35 (3).
Чорныя: шашкі 5, 15, дамка 9 (3).
3(31**AB**), 10(14**C**), 20, 36 х. **C**(4), 13х. **A**(4), 9 х. **B**(36), 41, 24 х.

№2 **Белыя**: шашка 8, дамкі 22, 33 (3).
Чорныя: шашкі 4, 15, 32, 37 (4).
3(20**A**), 15(10**B**, 41), 36(47C), 26(37**D**), 48(38), 42, 15 х. **D**(38), 48(43), 25(38), 20, 47 х. **C**(46), 41, 27 х. **B**(41), 47(46), 41, 27 х. **A**(41), 47(38), 36(42), 33(48), 31, 33-17 х.

№3 **Белыя**: дамкі 13, 24, 26 (3).
Чорныя: шашкі 4, 11, 14, 44 (4).
35(17**A**), 25(49**B**), 2(9, 32), 21, 49 х. **B**(50), 44 х. **A**(49), 21, 49(19), 24(17), 24-38 х.

№4 **Белыя**: шашка 8, дамкі 15, 43 (3).
Чорныя: шашкі 5, 36, 37 (3).
4(36-41**AB**), 31, 32(46), 14, 4 х. **A**(37-41), 32(46), 14, 31 х. **B**(10), 32, 31 х.

Архітэктурныя збудаванні

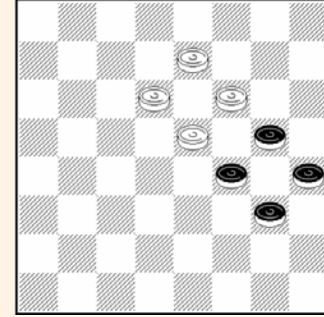
Чэмпіён свету ў жанры “задачы-100” **Анатоль Шабалін** зараз на пенсіі. Да нядаўняга часу ён быў галоўным архітэктарам “Белдзяржпраекта”. Архітэктурныя збудаванні на шашачнай дошцы майстар стварае і зараз. Знаёмім з імі нашых чытачоў.

№5 **Белыя**: шашкі 9, 20, 30, 34, 39, дамка 45 (6).
Чорныя: шашкі 5, 10 (2).
Замкнуць 2 шашкі чорных.
50(14**A**), 3, 39, 14, 24, 35 +. **A**(15), 24, 30, 3, 3-20 +.

№6 **Белыя**: шашкі 8, 10, 17, 25, 31, 38, 41, 45, 47, дамкі 4, 5, 21, 27, 37 (14).
Чорныя: шашкі 1, 16, 19, 23, 28, 35, 36, 39, дамкі 2, 24 (10).
Замкнуць дамку і 2 шашкі чорных.
20(13**A**), 44, 31-26, 49, 45-40, 7, 32, 36 х. **A**(15), 7, 50, 47-41, 27-32, 7, 27, 30, 41(29**B**), 50-33,40, 50 х. **B**(30), 44(35), 45-40 х.

Бліц-конкурс

Як і абяцалі, аб’яўляем бліц-конкурс. Прапануем знайсці выігрыш за белых у пазіцыях **Сяргея Губачкіна**.

№7 (гл.дыяграму) **Белыя**: e5, d6, f6, e7 (4).
Чорныя: g3, f4, h4, g5 (4).

№8 **Белыя**: h4, b6, d6, f6, c7, e7 (6).
Чорныя: h2, d4, f4, a5, g5, d8 (6).

№9 **Белыя**: b4, d4, f4, g5, f6, h6 (6).
Чорныя: d2, f2, a3, e3, c5, b6, e7, f8 (8).

№10 **Белыя**: h2, c5, g5, b6, d6, h6, c7 (7).
Чорныя: d2, f2, e3, g3, f4, a7, g7, f8 (8).

№11 **Белыя**: d2, h2, b4, d4, c5, h6, a7 (7).
Чорныя: a3, g3, f4, h4, g5, b6, c7, e7, f8 (9).

Наступныя праблемы адэсіта прапануем рашыць самастойна па-за конкурсам.

№12 **Белыя**: g3, f4, c5, g5, b6, d6, c7, g7 (8).
Чорныя: b2, d2, h2, a3, e3, a5, e5, b8 (8).

№13 **Белыя**: h2, b4, a5, c5, g5, d6, f6, h6, e7 (9).
Чорныя: b2, d2, f2, c3, e3, g3, f4, b8, f8 (9).

№14 **Белыя**: a1, d2, h2, c3, b4, d4, c5, f6, g7 (9).
Чорныя: b2, f2, g3, f4, h4, a5, g5, d6, c7, e7, d8, h8 (12).

Апошняя кампазіцыя мае нестандартны фармат, але прыгожае рашэнне.

Супаставім рашэнні

“Народная Воля” за 1 кастрычніка 2020 года.
№1 – b4, h6, f6, b8 х.
№2 – h8, ab2, f6, f8, h4 х.
№3 – b8(e5), c5, g3, e7, c3 х.
№4 – gf6, f2, e7, c5, a1 х.
№5 – a7, d2, e7, c3 х.
№6 – ab6, b8, e7, g1, e3(h2), g1 х. **A**(c7), g7(d6), f4(c5), fe5(b2), d6 х.
№7 – hg7, f8, a3, c7 х.
№8 – c7, gf6, f4, h4(b2), b8(f6), g7, e7, a1 х.

Адказы даслалі: **Эдуард Дамброўскі, Віталь Варушыла, Іван Наўроцкі** (Мінск), **Уладзімір Бандарык** (в. Лугавая Слабада Мінскага раёна), **Леанід Жыхар, Фёдар Карпей** (Мядзел), **Ігар Ананіч** (Гродна), **Сяргей Бурко** (Орша). Дзякуем за лісты і спадзяёмся на вашу далейшую актыўнасць.

Свае лісты дасылайце на адрас:
220030 Мінск, вул. Энгельса, 34а, “Шашкі”
або на электронны адрас рэдакцыі: ***shulga.checkers@gmail.com***.

Віктар ШУЛЬГА, міжнародны майстар спорту.

СВЕТСКАЯ ЖИЗНЬ

Кто она, жена главного тренера футбольного клуба «ЦСКА» Виктора Гончаренко?

Многие футболисты уверены, что в жизни важно не только сделать спортивную карьеру, но и создать крепкую семью. К таким относится и белорус **Виктор Гончаренко**, главный тренер российского ЦСКА, а в прошлом – наставник борисовского БАТЭ, под руководством которого команда трижды выходила в групповой раунд Лиги чемпионов и побеждала французский «Лилль» и немецкую «Баварию».

Кто же составил счастье известного футбольного специалиста? Об этом – ниже.

Вместе более 12 лет

Жена Виктора Гончаренко Маргарита родилась в Гомеле. О ней, к сожалению, известно немного. Но все друзья семейной четы отмечают, что отношения между супругами всегда были и остаются прекрасными. Сам Виктор в многочисленных интервью никогда не скрывал своей любви к жене.

Виктор и Маргарита в отношениях больше 12 лет. Их брак основан на доверии и крепкой любви.

Сыночек и лапочка-дочка

Виктор охотно рассказывает о своих детях – сыне Артеме, родившемся в 2008 году, и дочери Кристине, которая появилась на свет в 2019-м.

Артем пошел по стопам знаменитого отца – обучается в Академии футбола, а дома «личный тренер» дополняет его футбольное образование своими секретами. Кристина еще совсем малышка, поэтому говорить о выборе увлечения пока рано.

Как признаются супруги Гончаренко, Виктор заботится о семье «снаружи», а Маргарита, будучи любящей женой, примерной хозяйкой и мамой, – «изнутри».

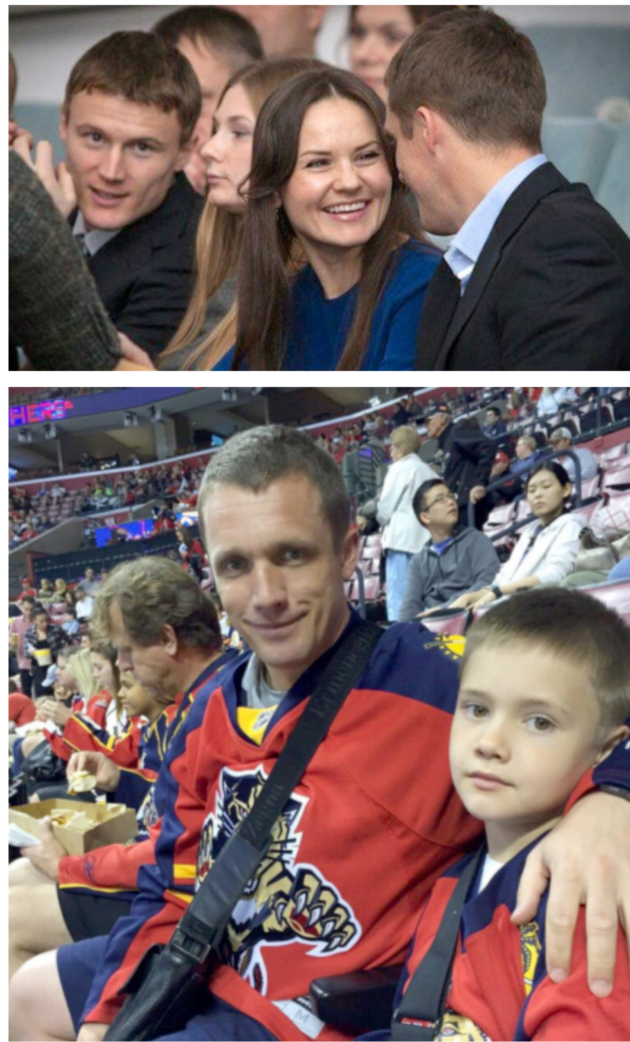
Чем занимается Маргарита?

На данный момент Маргарита не работает, что понятно: она ухаживает за маленькой дочкой, да и подрастающий спортсмен Артем требует постоянного внимания.

Об ее образовании также известно не много. Некоторые источники уверяют, что она диетолог, но так ли это на самом деле – не известно.

В одном из интервью жена Гончаренко сетовала на то, что муж помешан на работе. Он полностью отдается тренерской деятельности, поэтому на семью у него остается не так много времени. Поэтому, с улыбкой призналась женщина, мужа она видит в основном по телевизору. Однако благодаря любви и доверию их брак крепок.

СТОП-КРАН

Данія супраць

Дырэктар дацкага хакейнага саюза ***Ульрык Ларсен*** *заявіў, што разглядаецца варыянт байкатавання ЧС-2021, калі ён пройдзе ў Мінску.*

“Мы не хочам, каб наша зборная выступала на чэмпіянаце свету ў Мінску, – цытуе спадара Ларсена Tribuna.com. – *…Некалькі нашых хакеістаў крытычна выказаліся наконт магчымага правядзення першынства ў беларускай сталіцы. Чакаем найхутчэйшага тлумачэння ад Міжнароднай федэрацыі хакея”.*

Ларсен перакананы: усе паўночныя краіны падзяляюць пазіцыю Даніі ў дачыненні да правядзення чэмпіянату свету ў Мінску.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.
Рэкламны аддзел (017) 328-66-09.
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info
Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.
Заснавальнік, выдавец і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ